

ΕΡΕΒΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΕΝΔΑ

Ἐν ταῖς ἐφημέριαις 25
Ἐν ταῖς ἐπαρχ. ἐφημέριαις 15
Ἐν τῇ Τουρκίᾳ Ῥωμ. καὶ Αἰγυπτίαις 1
Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ 26

Ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΠΑΓΕΝΔΑΣ

Αἱ ἑκαστοὶ στίχοι ἑκαστοῦ λεπτά 40
ἑξ 25
ἑπτὰ, καὶ τετράκις 20
πεντάκις καὶ ἐφεξῆς 15

Γραφεῖον τῆς ΕΡΕΒΑΣ κατὰ τὴν ὁδὸν Εὐρωπαϊκὴν ἀριθ. 51.

Ἐκαστον φύλλον τῆς ΕΡΕΒΑΣ τιμᾶται λεπτῶν ΠΕΝΤΕ.

Προσέχετε τὸν Αἷμον !

Περίεργον καὶ πρωτοφανές ἀπασχολεῖ πρό τινων ἐβδόμῃ μᾶδων οὐ μόνον τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος ἐταστάς τοῦ πολιτικοῦ ὀρίζοντος, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς λαοὺς φαινόμενον, τοῦ ὁποίου ὄνομα ἄλλο καταλληλότερον δὲν εὐρίσκωμεν, ἢ δὲν ὀνομάσωμεν αὐτὸ ἐκλείψ. η τῆς Ἀγγλίας. Οἱ ἐλευθερόφρονες τῆς χώρας ταύτης πολιτικοὶ ἄνδρες, καταληφθέντες μετὰ τὰς ἐν Βουλγαρίᾳ σφαγὰς ὑπὸ φιλανθρώπου τινος παραζάλης, ἐφαίνοντο λησμονήσαντες οὐ μόνον τῆς πατρίδος αὐτῶν τὰ τιμαλφέστερα συμφέροντα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς στοιχειώδεις τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης ἀρχάς, ἵνα τὰς ὁποίας ἔργον μὲν τοῦ φιλοσόφου εἶναι νὰ ἐξετάζη τὸ πρέπον, ὃ δὲ κύκλος τῆς ἐνεργείας τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς περιορίζεται εἰς τὴν ἀναζητήσιν μόνου τοῦ κατορθωτοῦ καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐλάσσονος μεταξὺ δύο προκειμένων κακῶν. Κατὰ τὸν πολὺν Καρδινάλιον Richelieu πολιτικὸς ἀνὴρ λέγεται ἐκεῖνος, ὃ πάντοτε ὦν ἐτοιμος νὰ θυσιάσῃ δύο ἀνθρώπους, ὅσκις διὰ τῆς θυσίας ταύτης πρόκειται νὰ σωθῶσι τρεῖς· κατὰ τοὺς ἐκβακευθέντας ὅμως ῥήτορας τῶν ἐν Λονδίνῳ συλλαλητηρίων ἔπρεπε, πρὸς ἱκανοποίησιν δύο ἑκατομμυρίων Βουλγάρων, νὰ κηρυχθῇ σταυροφορία ἀπειλοῦσα σφαγὴν δέκα ἑκατομμυρίων Χριστιανῶν καὶ νὰ παραδοθῇ ἀνυπεράσπιστος εἰς τὴν βουλίμιαν τοῦ σλαβισμού ἡ Ἀνατολή. Τοιαῦτα ἤκουε μετ' ἐκπλήξεως ἡ Εὐρώπη, ἐνθυμουμένη ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ σήμερον αἰσθηματολογούντες, πολιτικοὶ πρὶν ὄντες ἄνδρες, ἐθυσίαζον κατὰ τὸ ἀνωτέρω πολιτικὸν παράγγελμα τὸ χρυσίον καὶ τὸ αἷμα τῆς Ἀγγλίας καὶ ὀλοκλήρους λαοὺς κατεδίκαζον εἰς τὴν τουρκικὴν κακοπραγίαν πρὸς ἀποτροπὴν μεγαλειτέρας συμφορᾶς. Τὸ δὲ περιεργότερον εἶναι ὅτι ἡ τοιαύτη ἀναγκασία μὲν ἴσως, ἀλλ' ὅπως δὴποτε σκληρὰ καταδίκη, ἀπηγγέλλετο τότε κατὰ τῶν ὑποδούλων λαῶν ἐπὶ τῇ ψιλῇ ὑποψίᾳ λανθανούσης ῥωσικῆς ὑποκινήσεως, ἥδη δὲ ἐκκηρύττοντο τὰ ἐναντία, καθ' ἣν στιγμὴν ἀπέβαλεν ὁ σλαβισμὸς τὸ προσωπεῖον προστάτου τῆς ὅλης ὀρθοδοξίας καὶ ὕψωνε μετὰ θράσους φυλετικὴν σημαίαν.

Ἄλλ' ἂν τὰ ἀλλόκοτα ταῦτα ἐξ Ἀγγλίας ἀπηχήματα ἐπροξένουν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπορίαν, ὃ ἐλληνισμὸς κατεῖχετο ὑπὸ ἀληθοῦς αγωνίας, διότι τούτου πρὸ πάντων τὰ συμφέροντα καὶ τὸ μέλλον ἐκινδύνουν νὰ σφαγιασθῶσιν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς ἰδιορρύθμου ταύτης ἐν Ἀγγλίᾳ σταυροφορίας. Ταχέως ὅμως ἀπεδείχθη πόσον ὀρθὸν εἶναι τὸ ἀνωτέρω ἀποφθεγμα τοῦ γάλλου πρωθυπουργοῦ καὶ ποῖον χάσμα χω-

ρίζει τὴν αἰσθηματικὴν φιλοσοφίαν ἀπὸ τῆς πολιτικῆς. Κατὰ τὴν πρώτην καὶ τὸν κ. Γλάδστωνον οἱ Τούρκοι, θηρία ὄντες καὶ κακοεργήσαντες ἐν Βουλγαρίᾳ, ἔπρεπε πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἠθικῆς νὰ τιμωρηθῶσι διωκόμενοι τῆς Εὐρώπης, εἰς δὲ τὰ θύματα αὐτῶν νὰ παραχωρηθῇ ἡ ἀπὸ τοιούτου ζυγοῦ ἀπαλλαγὴ, ἵνα καταπαύσῃ ἡ ἀτιμίζουσα τὴν Εὐρώπην αἱματοχυσία. Ἄμεσον ὅμως ἀποτέλεσμα τοῦ φιλανθρώπου τούτου σαλπίσματος ὑπῆρξαν δύο ἑτέρα ἀντισαλπίσματα, τὸ μὲν τῶν Τούρκων ἀπειλούντων, ὅτι δὲν θέλουσιν ἐγκαταλείψαι ἀναιμῶτι τὰ κατακτηθέντα ἑδάφη, τὸ δὲ τῶν μὴ Σλάβων ὑπηκόων τῆς Πύλης, διαμαρτυρουμένων κατὰ τῆς θυσίας τοῦ ἐθνισμοῦ αὐτῶν εἰς τὴν φιλοσλαβικὴν φαντασιοληξίαν τῶν συλλαλητηρίων. Καὶ αὕτη δὲ ἡ κυβέρνησις τοῦ κ. Κουμουνδούρου, ἡ κηρύξασα ὅτι ἀγαθὴ ἐγνώσθη ἡ ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην, ἐλπίζει ὅτι θέλει καὶ ἐκτιμηθῆ, ἡναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὴν πολιτικὴν τοῦ βασιλείου καὶ ν' ἀσπασθῇ τὴν τῶν παρασκευῶν. Ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ προτεινομένη ὑπὸ τῶν ἀγγλῶν δημαγωγῶν ἀντικατάστασις τῆς πολιτικῆς διὰ τῆς φιλανθρωπίας ἡπείλει, ἀντὶ ῥύακος ποταμοῦ ἀνθρωπίνου αἵματος ἐν Ἀνατολῇ.

Εὐτυχῶς ὅμως ἡ ἐκλείψις νοὸς ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπῆρξε φαινόμενον παροδικόν, εἰδὸς τι πολιτικῆς παραστάσεως τοῦ Θερμοῦ Ὀρείου, σαζηπρελοῦ δράματος ἐνθα πρωταγωνιστοῖσιν ἥρωες, ὧν ἡ κεφαλὴ καὶ αἱ ἰδέαι ἔχουσιν ὧτα μακρά, μετ' ὀλίγον δὲ ἐξύπνυνται νηφάλιος ἡ κοινὴ γνώμη. Αἱ ὀντως κοινοβουλευτικαὶ πολιτεῖαι ἔχουσι ταῦτο τὸ καλόν, ὅτι διὰ τοῦ διηνεκοῦς διασμοῦ τοῦ ἔθνους εἰς δύο σχεδὸν ἰσόπαλα κόμματα, τοῦ διευθύνοντος καὶ τοῦ ἐπιτηρούντος, κέκτνται δύο, οὕτως εἰπεῖν, κεφαλὰς, ἐξ ὧν δύναται ἡ μία νὰ κερθεράτῃ καὶ νὰ παραληθῇ, ἐνῷ ἡ ἑτέρα νήφουσα καὶ σωφρονούσα πηδαλιουχεῖ τὸ κράτος διὰ τῶν σκοπέλων. Ἐν δὲ τῇ παρούσῃ κρίσει ἡ ἐκ πολιτικῆς ἀνάγκης ἀναληγσία τοῦ ἀγγλοῦ πρωθυπουργοῦ ἐχρησίμευσεν ὡς σωτήριον ἀντιζύγιον τοῦ νεανικοῦ αἵματος, ὅπερ ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ κ. Γλάδστωνος καὶ ἐβράχεν ὑπὸ τῶν λευκᾶς τρίχας τοῦ ὡς ἡφαίστειον ὑπὸ τὴν χιόνα. Ὅπως δὴ ποτε, ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἐκρηξίς αὕτη, ἡ δὲ Ἀγγλία ἐπιδείξασα διὰ λόγων τὴν φιλανθρωπίαν τῆς ἐπανήρχετο εἰς ἔργων εἰς τὴν πατροπαράδοτον αὐτῆς πολιτικὴν, πάντες μέχρι χθὲς ἐνόμιζον τὴν εἰρήνην ἀσφαλισθεῖσαν, τὰς σλαβικὰς ἀξιώσεις περιοριζομένας ἐν τοῖς ἔργοις τῆς ἰσότητος καὶ τοῦ δικαίου, καὶ τὸν ἐλληνισμὸν ἀπαλλαγέντα ἀπὸ τῆς ἐπικειμένης κατ' αὐτοῦ ἀδικίας. Οἱ οὕτω ὅμως αἰ-

σιοδοξούντες ἐν μόνον πρᾶγμα ἐλησπόνουν, ὅτι εἰς μὲν τὰ ἐλευθέρᾳ κρᾶτι ἐπιτρέπεται νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι ἡπατήθησαν καὶ νὰ ἐπανερχώνται ἀταπεινώτα δι' ἄλλου ἢ καὶ τοῦ αὐτοῦ συνταγματικοῦ πηδαλιούχου εἰς τὴν εὐθεϊαν ὁδόν· τὰ κρᾶτι ὅμως ἐκεῖνα, τὰ ἕνα μόνον ἄνθρωπον καθιστῶτα ἀντιπρόσωπον τοῦ ὅλου ἔθνους, συνδέουσιν ἀναποσπᾶστως τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν πρὸς τὴν πλήρωσιν τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ μονάρχου. Καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν, καὶ τοι μετεβλήθησαν οἱ καιροί, ἐπιμένουσιν εἰς τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς τὴν Ρωσίαν, οὐχὶ διότι εἶνε δίκαιαι, οὐχὶ διότι φαίνονται πιθανῶς κατορθωταί, ἀλλὰ μόνον διότι πισθεῖς ὑπὸ τῆς ἀπαιδαγωγότητος τῆς Ρωσσίας κοινῆς γνώμης καὶ διαρκέστερον πιστεύσας τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ φιλόανθρωπον ἐρεθισμόν, διετύπωσεν αὐτὰς ὁ ἄλλως φιλοδίκαιος καὶ εἰρηνικός Δυτοκράτωρ καὶ ἀδυνατεῖ σήμερον, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολόγησε, νὰ ὑποχωρήσῃ ἀνευ βλάβης τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας. Δυστυχῶς δὲ αἱ ἐν ὥρᾳ φιλοδόξου παραζάλης διατυπωθεῖσαι ἀξιώσεις τοῦ Σλαβισμού εἶναι τοιαῦται, ὥστε θέτουσι τοὺς ἄλλους ἐν Τουρκίᾳ λαοὺς πρὸ τοῦ φοβεροῦ διλήμματος, ἢ ν' ἀποδυθῶσιν εἰς ἐμφύλιον ἀγῶνα, ἢ νὰ παραστῶσιν ἀπαθείς θεαταὶ ἀπερικαλύπτου κατὰ τῆς ἰδίας ἐθνικότητος ἐπιβουλῆς.

Ἐν τοιαύτῃ κρίσει σιγῇ, ἐπόμενον ἦτο ν' ἀντηχήσῃ ὑπεράνω πάσης ἄλλης τοῦ κινδυνεύοντος ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνισμοῦ ἢ γοερά κραυγὴ. Κατὰ τῆς ἐπικειμένης ἀδικίας πλείστας ἀνέγνωμεν πειστικὰς καὶ εὐγλώττους διαμαρτυρήσεις· ἐξ ὧν ὅμως ἀξιώτερα διαδόσεως καὶ μελέτης ἐφάνη ἡμῖν ἡ κατωτέρω εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ὠρας» πεπρατιμένη ὑπὸ τὸν τίτλον «Προσέχετε τὸν Αἴμον». Ὁ γράψας αὐτὴν, ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς μετ' ὀλίγον συνερχομένους ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπερτάτους διαιτητάς, λαλεῖ αὐτοῖς τὴν μόνην γλῶσσαν, ἥτις ἔχει σήμερον ἐλπίδα νὰ ἡχησῇ εἰς ὧτα ἀκουόντων, τὴν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συμφέροντος. Οὔτε τοῦ ἑλληνισμοῦ τὰ καταπατούμενα δικαιώματα, οὔτε τὸ μέγεθος τῆς ἀδικίας ἀγωνίζεσθαι κυρίως νὰ καταδείξῃ, ἀλλὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ζημίαν καὶ τοὺς κινδύνους τῆς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀντιπροσωπευμένης Εὐρώπης. Ἡ Δύσις μετὰ παρέλευσιν ὀγδοήκοντα ἐνιαυτῶν θρῆναι ἀκόμη ὡς ἀνεπανόρθωτον πολιτικὸν σφάλμα, ὅτι ἀνεχθεῖσα τὸν διαμελισμὸν τῆς Πολωνίας ἐκρήμνισε τὸν φυσικὸν αὐτῆς προμαχῶνα κατὰ τοῦ ἀρκτέου κολοσσοῦ. Σήμερον δὲ, ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνεχθῇ καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκωμένην ἐκμηδένισιν τοῦ ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ ἑλληνισμοῦ, καταπίπτει καὶ τὸ πρὸς νότον προπύργιον κατὰ τῆς σλαβικῆς πλημμύρας· ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν Μόσχᾳ κομητάτου σχεδιασθεὶς χάρτης ἰδανικῆς Σλαβίας ἀπειλεῖ νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀπαισίαν πραγματικότητά. Ταῦτα πάντα ἐκθέτει ὁ συγγραφεὺς τοῦ φυλλαδίου ἐν στιλπνῇ ἀλύτῳ ἀκαταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων, παρακολουθῶν ἐν τοῖς διπλωματικοῖς ἐγγράφοις τοὺς λαβυρινθώδεις ἐλιγμούς τοῦ σλαβικοῦ ὄψεως, ἐρποντος βραδέως διὰ τῶν κλιτύων τοῦ Αἴμου πρὸς τὴν πύλιν τῶν προαιωνίων αὐτοῦ χρυσῶν οὐνείρων. Ἀλλὰ, πρὶν ἢ φθάσῃ ἐκεῖ, πρέπει ἐξάπαντος νὰ ἐκβουλαρίσῃ, ἥτοι νὰ καταπίῃ, τὸν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ ἑλληνισμόν, σφαδάζοντα ἤδη ὑπὸ τὰς σπείρας τοῦ περισφίγγοντος αὐτὸν φρικώδους ἐρπετοῦ.

Ἀπὸ τοσούτων ἤδη ἐτῶν ἀκούοντες βομβοῦντα εἰς τὰ ὧτα ἡμῶν ἀκαταπαύστως τὸν *Πανσλαβισμόν*, πολλάκις ἐπειράθημεν ν' ἀποκτήσωμεν σαφεστέραν τινὰ κατάληψιν τῆς ἐννοίας καὶ τῶν ὁρίων τῆς τοσούτου περιληπτικῆς ὅσον καὶ μυστηριώδους ταύτης ὀνομασίας. Ἀλλὰ πρὸς λύσιν τῆς ἀπορίας ταύτης οὐδὲν σαφὲς ἀπαντᾷ οὔτε ἡ ἱστορία οὔτε ἡ ἐθνολογικὴ ἐπιστήμη· διδάσκουσι δὲ μόνον, ὅτι οἱ Λατῖνοι τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν καταγωγὴν λαοὶ ἀνέρχονται εἰς ἑκατὸν

τούλάχιστον ἑκαττομύρια, οἱ δὲ σάξωνες εἶναι πολλῶν τούτων πλείονες. Ἀλλ' ἐν τούτοις οὔτε Πανλατινισμὸς οὔτε Πανσαξωνισμὸς ἐπεφοίτησεν ποτε εἰς τούτων οὔτε τὴν διάνοιαν οὔτε τὰ χεῖλη, καίτοι συγγενέουσιν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἐκ τούτων λαοὶ ὅσον τούλάχιστον οἱ Ῥῶσοι πρὸς τοὺς Βουλγάρους. Ποῦ λοιπὸν στηριζόμενοι διεκδικοῦσιν οἱ ἀπανταχοῦ ἀποστολοὶ τοῦ Πανσλαβισμοῦ ἐθνικὴν ἑνωσιν καὶ ὑποδούλωσιν διὰ ταύτης τῆς ὅλης Ἀνατολῆς; Αἱ δημοσιεύσεις τοῦ Σλαβισμοῦ πολλὰς περιέχουσι περὶ τούτων ἀποκαλυπτικὰς φράσεις, ἀπάντησιν ὅμως καταληπτὴν εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα καμμίαν, ἡμεῖς δὲ μόνον ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς σλαβικῆς ἀξιώσεως εὐρίσκομεν τὸ ἐξῆς: ὅτι τὰ μὲν ἐκ Λατίνων καὶ Σαξῶνων ἔθνη, καίτοι συγγενέοντα πρὸς ἀλλήλα στενῶς, κατέκτησαν ὅμως ἕκαστον διὰ τῶν ἀγῶνων αὐτοῦ εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολιτισμοῦ ἀκριβῶς διακεκριμένους τίτλους ἐθνικῆς ὑπάρξεως ἰδίας· οἱ δὲ ὑπὸ τὸ ἀόριστον ὄνομα τῶν Σλάβων ἀνακινούμενοι σήμερον ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας Βόσνιοι, Σκλαβῶνιοι, Βούλγαροι, Ἑρζεγοβῖνιοι καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι πληθυσμοί, δι' οὐδεμιᾶς διακρινόμενοι ἀπ' ἀλλήλων ἱστορικῆς παραδόσεως, δύνανται μόνον ἐν Εὐρώπῃ νὰ προβάλλωσιν ὡς τίτλον ἐθνικῆς ἐνώσεως, τὴν ἑλλειψίν παντὸς τίτλου. Ἀποδείξεις δὲ τούτου ἔστωσαν οἱ μόνον ἀποτελοῦντες ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος Πολωνοί, οὓς ἐδούλωσε μὲν καὶ κατεκερμάτισε, δὲν ἡδυνήθη ὅμως νὰ ἀπολαύσῃ παρ' αὐτῶν ὁ Πανσλαβισμὸς νὰ λησμονήσωσιν ὅτι ἔχουσιν ἐθνικὴν ἱστορίαν.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἔχθρος, ὅστις πρὸ πολλοῦ μὲν ἐν τῷ κρυπτῷ, σήμερον δὲ ἀποκαλύπτως ἀπειλεῖ τὸν ἐπιπροσθούντα εἰς τὰ κατακτητικὰ αὐτοῦ σχέδια ἑλληνισμόν. Ἡ ταυτότης τῆς θρησκείας, ἡ ἐμφυτος εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ῥοπή ν' ἀναζητῶσι προστατήν καὶ αἱ ὑπουλοὶ αὐτοῦ θωπεῖαι, ἔσχυσαν ἐπὶ πολὺν χρόνον νὰ καταστήσωσι τοὺς Ἕλληνας εὐπειθεῖς δορυφόρους τῆς ὑποχρονίου αὐτοῦ ἐργασίας ἐν Ἀνατολῇ. Οὕτω πολιτευθέντες δικαίως κατηγορήθημεν ὑπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ ἀχαριστίᾳ, ὡς λησμονήσαντες ὅτι τρεῖς ἦσαν αἱ ὑπερμαχίσασαι ὑπὲρ ἡμῶν ἐν Ναβαρίνῳ δυνάμεις, καὶ ἴσῃν ὠφείλομεν εἰς ἐκάστην τούτων εὐγνωμοσύνην. Δι' ἀσυνέτων ἐπιδείξεων καὶ ἀσυντάκτων κινήματων ἀπεξενώθημεν τῶν συμπαθειῶν τῆς Δύσεως, μυρίας ὑπέστημεν ταπεινώσεις, ἔθυσάμαμεν πολὺτιμον αἷμα καὶ εἰς ἀμοιβὴν τοιαύτης μονομεροῦς ἀφοσιώσεως προσφέρεται σήμερον ἡμῖν ἡ ὑποδούλωσις ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κ. Ἰγνατιέφ, καθ' ὃν ἐμὴ χύσαντες αἷμα «ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐξεγέρσει, δὲν δικαιούμεθα νὰ καρπωθῶμεν» «τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελημάτων». Ἐπιτακῆτω ὅμως ἡμῖν νὰ παρατηρήσωμεν εἰς τὸν πολυμήχανον διπλωμάτην, ὅτι ἐκ τῆς πολιτικῆς τοῦ ἐκαρπώθη καὶ ὁ ἑλληνισμὸς τοῦτο τούλάχιστον τὸ ὠφέλημα, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ διηνοιχθῆσαν τέλος πάντων. Ἀνδρὲς ὑπάρχουσιν Ἕλληνας τυφλωττοντες ἀκόμη, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ κατωτέρου ἔργου θέλει ὑποβάλλει τὴν διάνοιάν των εἰς τὴν ἐγχείρησιν τοῦ καταρράκτου, ἀποδείκνυσθαι αὐτοῖς μετὰ πόσης μὲν σπουδῆς πρέπει νὰ συντάξωμεν τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ μετὰ πόσης συγχρόνως ἐπιφυλάξεως νὰ πολιτευθῶμεν. (1)

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΒΟΥΛΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ 1830. — Ἐν τῇ σημερινῇ συνελεύσει τῆς βουλῆς ἐπεψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς μετ' ὅλων τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεσῶν ἐλαττώσεων. Οὐδὲν ἦττον ἡ ὑπουργικὴ κρίσις παρήλθε.

1) Τὴν μετάφρασιν τοῦ φυλλαδίου «Προσέχετε τὸν Αἴμον» (Attention aux Balkans) δὲ καταχωρίσωμεν εἰς τρία συνεχῆ φύλλα ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς αὐρίων.

ΠΕΤΡΟΠΟΛΙΣ 18)38. Ο κ. Μαρίνοβιτς έδωκε σήμερον τήν διαβεβαίωσιν ότι ή Σερβία θά ύπακούσῃ τυφλῶς εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ρωσσίας.

ΡΩΜΗ 18)30.—Ο μαρκήσιος Salisbourg έδείπνησε μετὰ τοῦ βασιλέως, πρὸς δὲν διεξοδικῶς διελέχθη περὶ τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων.

(Ἐκ τῆς «Παλιγγεσεΐας»).

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. 19)1 10εβρίου.— Ἄρθρον σπουδαιότατον τοῦ Γλάδστωνος έδημοσιεύθη, ὅπερ εἶναι εὐγλωττότατον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Δι' αὐτοῦ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν ν' ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν πολιτικὴν, ἣν καὶ ἐπὶ τῆς παραχωρήσεως τῆς Ἑπτανήσου. Ἀποδεικνύει δέ, ὅτι ἡ Ἀγγλία ὀφείλει νὰ στηρίξῃ τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ συμφέροντα αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου. Βαθεῖαν τὸ ἄρθρον τοῦ Γλάδστωνος ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν. Σπεύσατε ν' ἀναγνωρίσῃτε τὰ δάνεια, ἵνα ἐξασφαλισθῇ πλήρως ἡ ἐπιτυχία.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐκ τῶν διαφόρων περὶ τῆς ἐξελέξεως τῆς ὑπουργικῆς κρίσεως διαδόσεων, ἀναγράφομεν τὰς πιθανοτέρας.

Ἀνῆλθε χθὲς εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ κ. Κουμουνδούρος καὶ μετὰ μακρὰν ἀκρόασιν αὐτοῦ παρὰ τῇ βασιλεῖ, ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις αὐτοῦ, ἀπεστάλη δὲ ὁ ἰδιαιτερος τοῦ βασιλέως γραμματεὺς κ. Καλίνσκη πρὸς τὸν κ. Δεληγεώργην, ἵνα ἐξομοιωθῇ αὐτὸν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραίτησεως τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ καλέσῃ αὐτὸν εἰς ἀκρόασιν παρὰ τῇ βασιλεῖ τὴν 4ην μ. μ. Ο κ. Δεληγεώργης ἠρώτησε τὸν κ. Καλίνσκη, ἂν ἐγίνωσκεν ὁ βασιλεὺς, ἀποδεχθεὶς τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Κουμουνδούρου, ὅτι ἡ ψήφοφορία τῆς 18 ὑπερμεσουντοῦς ἦτο ἐκκρεμής. Ο κ. Καλίνσκη ἐσπευσε ν' ἀνακοινώσῃ τῇ βασιλεῖ τὴν ἐρώτησιν τοῦ κ. Δεληγεώργη, ἐπανελθὼν δὲ παρ' αὐτῇ τῇ ἀνῆγγειλεν, ὅτι συνεπεῖα τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης ὁ βασιλεὺς προετίθετο νὰ διαλεχθῇ ἐκ νέου πρὸς τὸν πρωθυπουργόν, διὸ καθίστατο περιττὴ ἡ παρουσίασις τοῦ κ. Δεληγεώργη πρὸς τὸν βασιλέα. Ὅποιός ὁ κ. Κουμουνδούρος ἔδωκεν ἐξηγήσεις πρὸς τὸν ἡγεμόνα περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ψήφοφορίαν, δὲν ἐγνώσθη ἄχρις ὥρας.

— Καθὰ προαναγγείλαμεν, ἐδημοσιεύθη χθὲς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Βούλγαρη. Ἡ συνεδρίασις ἤρξατο τὴν 1ην ὥραν μ. μ., παρόντων τῶν εἰσαγγελέων τῆς βουλῆς μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν Ἑβραίων, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κληθέντος, καὶ ἐκ τῶν κατηγορουμένων μόνον τοῦ κ. Τριγγέτα. Ο πρόεδρος ἐδημοσίευσεν πρῶτον τὰς ἐπὶ τῶν ἀνακοπῶν τῶν λειπομαρτύρων ἀποφάσεις, ἀπάσας ἀπαλλακτικὰς, μεθ' ὃ ἤρξατο ἀναγινώσκων τὴν ἀπόφασιν, ἥς τις τὸ μὲν διασκεπτικὸν κατέχει πολλὰς σελίδας, τὸ δὲ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἐξῆς. «Τὸ δικαστήριον κ.λ.π. Κηρύττει ἅπαντας τοὺς κατηγορουμένους ἄθώους τῆς ἀποδιδομένης αὐτοῖς κατηγορίας καὶ ἐπιβάλλει εἰς βάρος τοῦ δημοσίου τὰ ἐξοδα τῆς δίκης».

— Τὸ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον ἔλαβε χθὲς ἐξ Ἀργους τὰ δύο ἐπόμενα τηλεγραφήματα περὶ τῶν ἐν Μυκῆναις ἀνασκαφῶν.

ΑΡΓΟΣ 19 9εβρίου. Καὶ ἄλλαι ἀποκαλύψεις ἀρχαιοτήτων. Εὗρεθαι σῶμα ἀνθρώπινον φέρον χρυσῇν προσωπίδα καὶ χρυσοῦν κάλυμμα στήθους μέγα. Ἐνθεν δὲ καὶ ἐνθεν εὗρεθῆσαν ξίφη καὶ ξιφίδια περιεχρυσωμένα ἐν ταῖς λαβαῖς· αἱ

θῆκαι αὐτῶν κεχρυσωμένα εἶναι ἐφθαρμένα· κομβία χρυσῇ καὶ ἄλλα· εὗρεθῆ χρυσοὺς τελαμῶν. Τὸ σῶμα φέρεται σῶον σχεδόν· ὡσαύτως εὗρεθῆσαν ξύλα μετ' ἀναγλύφων, ἀγγεῖον χρυσοῦν, λέβητες χάλκινοι καὶ ἄλλα, ὅλα νέα σήμερον ἀνευρεθέντα. Ἀνασκαφαὶ προχωροῦσιν.

ΑΡΓΟΣ 20)2 Δεβρίου.— Χθὲς καὶ σήμερον ἀνεκαλύφθησαν παντοειδῆ χρυσᾷ σκεύη πάντων σπουδαιότατον ἀνθρώπινος σκελετοῦ σώος, διατηρῶν τελείαν μορφήν.

— Τὸ ἐνταῦθα ἔθνικόν ὄρφανοτροφεῖον τῶν κορασίων τελεῖ σήμερον περὶ ὥραν 8 Π. Μ. ἐν τῇ ναφ' αὐτοῦ μνημόσυνον ἀρχιερατικὸν ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν, καθιδρυτῶν καὶ συνδρομητῶν του. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ μνημοσύνου περὶ ὥραν 10 π. μ. γενήσεται ἡ λογοδοσία τῆς διοικήσεως τὸ ὄρφανοτροφεῖον ἐπιτροπῆς, μεθ' ὃ ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ ἐφόρου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν. Μετὰ ταῦτα ἄρχεται ἡ ἐκθεσις τῶν ἐργοχειρῶν τῶν ὀρφανῶν κορασίων καὶ ἡ πρὸς ὄφελος αὐτῶν ἐκποιήσις, ἥτις θέλει ἐξακολουθήσῃ μέχρι τῆς 1 Δεκεμβρίου ἀπὸ τῆς 11 Π. Μ. ὥρας, μέχρι τῆς 4 1)2 Μ.Μ. Ἡ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἐκθέσεως εἰσοδος εἶνε ἐλευθέρη κατὰ τὰς ἀνωτέρω ὥρας.

— Ἀφίκοντο χθὲς ἐκ Θεσσαλονίκης οἱ γάλλοι περιηγηταὶ κ. κ. Ζ. Λὲς καὶ Π. Δὲ Φραγκιώνης.

— Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη χθὲς ἐξ Ὀλυμπίας εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον ὅτι ἐν ταῖς ἐκεῖ γινομέναις ἀνασκαφαῖς ἀνευρέθη προχθὲς πρὸ τοῦ προνάου ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἱσταμένης μετὰ τῆς περικεφαλαίας, καλλίστης τέχνης, ὕψους δὲ 1,60.

— Εἰς τὴν ὥς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Σπύρου Πάνου κενωθεῖσαν θέσιν ὑποπροξένου ἐν Καρτοῦμ τῆς Αἰγύπτου διωρίσθη ὁ κ. Σπεράντζας.

— Ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἀποστέλλεται εἰς Παρίσιους ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ κ. Ι. Τζαβέλλας πρὸς περαιτέρω ἐκπαίδευσιν.

— Σήμερον ἐν τῇ ἱερῇ ναφ' τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς θέλει κηρύξῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὁ ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Λάτας.

— Ἡ ἐνταῦθα κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ἔθνικοῦ στόλου ἐψηφίσατο, ἵνα ἀναρτηθῇ ἐν τῇ Γραφείῳ τῆς εταιρίας ἡ εἰκὼν τοῦ εὐεργέτου αὐτῆς Κωνσταντίνου Ξενοκράτους, οὗτινος ἐδημοσιεύσαμεν πρὸ τινων ἐβδομάδων τὴν διαθήκην, δι' ἧς ἐκληροδότησεν ἱκανὰ ποσὰ ὑπὲρ τοῦ ἔθνικοῦ στόλου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς καὶ συλλυπητήριον γράμμα πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ κληρονόμους τοῦ Ξενοκράτους κ. Κυριαζῆν ἱατρὸν, καὶ τὰς κυρίας Βιρῆνην Μαυροπούλου καὶ Ἑλένην Ι. Κυριαζῆ.

— Ἡ ἐν Παρίσις διεύθυνσις τοῦ πρακτορείου Χάβα (Agence Havas) ἰδρύει ἐνταῦθα ὑποκατάστημα, ὅπως διαβιβάζῃ εἰς Ἀθήνας τηλεγραφικὰς τὰς σπουδαιότερας ἐν Ἐβρώπῃ καὶ ἀλλαχοῦ εἰδήσεις, διώρισε δὲ ἀντιπρόσωπον καὶ ἀνταποκριτὴν τὸν κ. Σ. Τσιβανόπουλον. Ἡ εταιρία θέλει ἀποστέλλει καθ' ἐκάστην ἐκ Παρίσιων καὶ Κωνσταντινουπόλεως τηλεγραφικὸν δελτίον, συγκεκμημένον τὸ μὲν πρῶτον ἐκ 30 τὸ δὲ δεύτερον ἐξ 20 λέξεων. Ἡ ἀποστολὴ τῶν τηλεγραφικῶν δελτίων ἄρχεται λίαν προσεχῶς.

— Ὑπὸ τοῦ ἀρχιφύλακος τοῦ Δ' ἀστυνομικοῦ τμήματος Δ. Μούχου καὶ τῶν ἀστυνομικῶν κλητῶν Μ. Πλάκα καὶ Σ. Αἰγινήτου συνελήφθησαν οἱ Νικολ. Μαλιάρης καὶ Σπυρ. Μπάκαρης κατηγορουμένοι ἐπὶ διαφόροις νυκτοκλοπαῖς, ἀνεκαλύφθησαν δὲ καὶ διάφορα κλοπιμαία ἀντικείμενα ἰδίως ἐνδύματα ἀνήκοντα εἰς τοὺς κ.κ. Στέφ. Γαβαλᾶν ἔμπορον, Χρ. Κατσιογιάννην βουλευτὴν, Μαρμαρᾶν σανδαλοποιόν, Μπούνα, Βασ. Κούτζην, Ἰωαννίτζαν, Ἡλ. Βοτζαράν. Ὁ τρίτος τῶν κατηγορουμένων Σ. Γιακουλόπουλος δὲν συνελήφθη.

— Διὰ τοῦ τελευταίου ἐκ Μασσαλίας καταπλεύσαντος ἀτμοπλοίου τῶν Γαλλικῶν διαπορθεύσεων ἐκομίσθησαν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν νέα νομίσματα ἀξίας 600 περίπου χιλιάδων φράγκων.

— Σήμερον περὶ ὥραν 10 Π. Μ. γενήσεται τακτικὴ συνεδρίασις τοῦ ἐνταῦθα Μακεδονικοῦ συλλόγου.

— Βορτάζει σήμερον ἡ κ. Χαρίκλεια Ταμπακοπούλου.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ Κ. Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ

ἐν τῇ βουλῇ, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 16 Νοεμβρίου, ἐπὶ τῆς 6' ἀναγνώσεως τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου «περὶ στρατολογίας».

Ὁ ἀξιότιμος προαγορεύσας προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἀπραγματοποιήτου, ἑτέροι δὲ προτείνουσιν ἔνστασιν, ἐπίσης ἀπολήγουσαν εἰς τὴν ἀπόρριψιν, τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀντισυνταγματικοῦ διαφωνῶ πρὸς ἀμφοτέρα. Νομίζω, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι πραγματοποιήσιμος, καὶ τοι τὸ νομοσχέδιον, ὅπως εἶναι συνταγμένον, εἶναι ἀπραγματοποιήτον. Νομίζω, ἐπίσης, ὅτι νομοσχέδιον περὶ γενικῆς ὑποχρεωτικῆς στρατολογίας δύναται νὰ συνταχθῇ κατὰ τρόπον συμβιβάζοντον πρὸς τὸ σύνταγμα. Τὸ σύνταγμα χορηγεῖ εἰς τὴν βουλὴν τὸ δικαίωμα ἐτησίως ν' ἀποφαινηται περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ ἐτησίως νὰ ἐπιτρέπη τὸν στρατόν τὸ κύρος εἶναι ὑποταγμένον εἰς τὸν διττὸν τοῦτον συνταγματικὸν ὅρον, εἰς τὸν ἐνιαύσιον προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ εἰς τὴν περὶ στρατολογίας ἄδειαν τῆς βουλῆς. Δὲν βλέπω δὲ, ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου πρὸς τὰ δικαιώματα τῆς βουλῆς ἀρκεῖ, πρὸς τοῦτο, ἡ καταχώρισις ἐν τέλει τοῦ νομοσχεδίου ἀρθροῦ διαλαμβάνοντος, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν δυνάμιν τοῦ στρατοῦ καὶ εἰς τὴν στρατολογίαν, ἰσχύουσι διὰ τὸ ἔτος 1877. Ἐὰν δὲ κατὰ τὰ ἐπιοῦντα ἔτη ἡ βουλὴ ἐξακολουθῇ φρονούσα, ὅτι αἱ αὐταὶ ἀρχαί, ὀφείλουσι νὰ διέπωσι τὰ τοῦ στρατοῦ, θέλει ἐπιψηφίσει τὴν αὐτὴν διάταξιν ὅταν δὲ μεταβῇ γνώμην, θέλει ἀνακαλέσει ἢ τροποποιήσει τὸν καθιερωμένον νόμον. Ὁμοίον συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὰ φορολογικὰ ἔχομεν περὶ αὐτῶν παγίους νόμους, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς βουλῆς, τὸ τῆς κατ' ἔτος ἐπιψηφίσεως τῶν φορολογικῶν νόμων, διαμένει ἀνέκλιτον. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχει ταύτην τὴν ἔννοιαν, ὅτι οἱ νόμοι οἱ φορολογικοὶ καὶ οἱ στρατολογικοὶ καθιεροῦσι κανόνας, οἵτινες χρήζουσιν, ἵνα ἰσχύουσιν ἐντὸς ἐκάστου ἔτους, τῆς προηγουμένης ἐνιαυτίας τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ψήφου. Δὲν παρουσιάζεται δὲ τὸ ζήτημα ἐν Ἑλλάδι πρῶτον, ἵνα ὑποθέσωμεν ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται διὰ βεδιασμένης ἐρμηνείας τοῦ συντάγματος νὰ συμβιβάζωμεν τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ νέου συστήματος στρατολογίας πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ θεμελιώδους νόμου. Αἱ ἐν τῷ θεμελιώδει ἡμῶν νόμῳ διατάξεις εἶναι ἀντίγραφα συνταγμάτων ἄλλων ἔθνων, ἐπίσης καὶ τὸ περὶ στρατολογίας νομοσχέδιον εἶναι, ὡς πρὸς τὸ σύστημα, ἀντίγραφον νόμων ἄλλων ἔθνων, τὰ δὲ ἔθνη, ἐκ τῶν ὁποίων παρελάβομεν τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, καὶ τὰ ἔθνη, ἐκ τῶν ὁποίων παρελάβομεν τὰς ἀρχὰς τοῦ στρατολογικοῦ τοῦτου νόμου, εἶναι τὰ αὐτά. Ὅπως λοιπὸν εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ἐσυμβιβάσθη ἡ ἀπαίτησις ἡ συνταγματικὴ μετὰ τῆς πανδήμου πρὸς στρατεύειν ὑποχρεώσεως, οὕτω συμβιβάζεται καὶ ἐνταῦθα ἄσκοπον ἐπομένως θὰ ᾔηται νὰ εἰέλθω εἰς λεπτομερεστέραν τοῦ πράγματος ἐξέτασιν. Παρατηρῶ μόνον, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει διπλοῦν χαρακτηριστῆρα δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸν μόνιμον στρατόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ θεμελιώδει νόμῳ ὀνομάζεται ἐθνοφυλακὴ. Κατὰ τὸν θεμελιώδη νόμον, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν δὲν εἶναι ἐνιαύσια, καὶ ἐπομένως ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τοῦτου, αἱ ἀναποκρινόμεναι πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐθνοφυλακῆς, δὲν εἶναι ἐνιαύσιοι, ἐνιαύσιοι εἶναι μόναι αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν στρατολογίαν καὶ τὴν δυνάμιν τοῦ μόνιμου στρατοῦ καὶ αὐτὸς ὅμως ὁ μόνιμος στρατός, ὡς ἐκ τοῦ πανδήμου τῆς ὑποχρεώσεως, λαμβάνει τῶρα μᾶλλον χαρακτηριστῆρα ἐθνοφυλακῆς. Ἀλλὰ περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὴν ἐρμηνείαν ταύτην, ἀφοῦ καὶ ἂν ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἔχρηζον ἐνιαυσίον ψηφίσεως, μία διάταξις ἀχρεοτέλετος περὶ ἰσχύος τοῦ νόμου ἐπὶ ἑν ἔτος συνδυάζει αὐτὸν πρὸς τὸ σύνταγμα.

Δυστυχῶς, τὸ ὑπουργεῖον ὑποβάλων κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην νέον περὶ στρατολογίας νομοσχέδιον, δὲν συνδύει αὐτὸ δι' αἰτιολογί-

κῆς ἐκθέσεως. Ἐνῷ ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν ᾔπαιτο προχθές τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὅτι δὲν ὑπέβαλε τροπολογία εἰς τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, συνοδευομένης ὑπὸ ἐκθέσεως, τὸ ὑπουργεῖον ἀπηξίωσε νὰ συνοδεύσῃ καὶ ἄλλα νομοσχέδια καὶ τοῦτο δι' οὐκ ἐπιτηδαιότητος εἰσαγωγικῆς διασαφέςσεως ἐκ τούτου δ' ἐπέρχεται μεγάλη δυσκολία περὶ τὴν συζήτησιν. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι τροπολογία ἐτέρου νομοσχεδίου, οὗτινος προτέτακται ἐκθέσις, καὶ δικαιούμεθα νὰ ζητήσωμεν, ὅπως δι' ἐτέρας ἐκθέσεως καταδειχθῶσιν αἱ τῶν δύο κειμένων διαφοραὶ, ἐξηγηθῶσι δὲ καὶ οἱ λόγοι τῶν διαφορῶν. Τὴν ἐργασίαν, ἧς ἡ κυβέρνησις δὲν ἤξισσε τὴν βουλὴν, ὀφείλομεν νὰ ἐκτελέσωμεν ἡμεῖς καὶ νομίζω, ὅτι προτιμότερον νὰ τὴν ἐκτελέσωμεν κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἀνάγνωσιν. Νομοσχέδια, ὅσον τὸ παρὸν, ἀποτελοῦντα κώδικα μᾶλλον ἢ ἀπλοῦν νόμον, δὲν δύναται νὰ διασκευασθῶσιν ἐν δημοσίᾳ συζήτησει. Ὅτι δύναμεθα ἐνταῦθα ὠφελίμως νὰ πράξωμεν, εἶναι κεφαλαιώδης νὰ συζητήσωμεν καὶ νὰ προκαλέσωμεν ἑκφράσιν γνώμης τῆς βουλῆς ἐπὶ τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου πρὸς τὴν διατύπωσιν ὅμως τῶν διατάξεων τούτων καὶ τὸν συνδυασμὸν αὐτῶν πρὸς ἄλλας διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἢ ἄλλων νόμων, δὲν εἶναι κατάλληλος ἡ βουλὴ ἐν δημοσίᾳ συνεδρίᾳ. Κατάλληλα πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι τὰ γραφεῖα τῶν ὑπουργείων. Ἀντὶ δὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀντιπολιτευσιν τὴν διατύπωσιν τῶν τροπολογιῶν αὐτῆς ἐν ἀρθροῖς, ὅφειλε νὰ παρακαλέσῃ τὴν βουλὴν νὰ περιορισθῇ εἰς ἐνέργειαν ὅταν περιέγραψα διῆτι μέγα εἶναι τὸ προνόμιον τῆς προεισηγήσεως τῶν νόμων καὶ εἰς οὐδὲνα ὑπόκειται ἐκ τοῦ συντάγματος περιορισμὸν, ἀλλὰ, χάριν τοῦ προσφους καταρτισμοῦ τῶν νομοθετημάτων, δέον νὰ ποιηθῇ ἡ βουλὴ τὴν πρόσφορον τοῦ προνομίου αὐτῆς χρῆσιν, ἐκφράζουσα καὶ ἐπιβάλλουσα τὴν θέλησιν αὐτῆς, ἐπιτρέπουσα δὲ εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ καταστρώσῃ αὐτὴ τὰ νομοσχέδια συμφῶνως πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν θέλησιν, ἀφοῦ ἡ κυβέρνησις διαθέτει μέσων, ὧν στερεῖται ἡ βουλὴ, πρὸς τὴν τῶν νομοσχεδίων τυπικὴν διασκευήν. Ὁ τοιοῦτος δὲ διὰ γενικῶν ἀποφάσεων προσδιορισμὸς τῶν βάσεων τοῦ νομοσχεδίου εἶναι συνήθης εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ κράτη. Ἀλλὰ, καὶ ἂν ἀναγκασθῶμεν, ὡς ἐκ τῆς ἀρνήσεως τῆς κυβερνήσεως, νὰ προβῶμεν εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἀρθρῶν, πάλιν δὲν δύναμεθα νὰ καταστρώσωμεν τὰς νέας διατάξεις ἐν δημοσίᾳ συνεδρίᾳ, καὶ ἐξ ἀνάγκης ὅλομεν προσφύγει εἰς βουλευτικὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν συναδέλφων ἡμῶν τῶν καταλλήλοτέρων πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο. Ἐν ἄλλοις κοινοβουλίοις εἴθισται, ὅπως ἡ βουλὴ παρακαλῇ τὴν κυβέρνησιν νὰ συνιστᾷ ἐπιτροπὰς πρὸς ἐπιτελεῖσιν εἰδικῶν ἐντολῶν τοιαύτην δὲ παρακλήσιν ἀποτείνω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅπως δηλαδὴ, ἀφοῦ κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην συζήτησιν ἐξετάσωμεν πάσας τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀντιρρήσεις, ἐκφέρῃ δὲ ἡ βουλὴ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐφ' ἐκάστης τῶν προτάσεων, ἅπασα ἡ συζήτησις ὑποβληθῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ὅπως καταστρώσῃ αὐτὴ τὸ νομοσχέδιον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποφάσεων τῆς βουλῆς, τοῦτο δὲ τὸ ἔργον προσαχθῇ εἰς τὴν βουλὴν πρὸ τῆς τρίτης συζήτησεως.

Ἰδίως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ ἀπαιτεῖται νὰ ποιηθῶμεν χρῆσιν ἀπάντων τῶν μέσων, δι' ὧν δύναται νὰ καταρτισθῇ ὥριμον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας ἡμῶν, διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καίτοι παρουσιάζεται συνάμα μετ' ἄλλων μέτρων ἐκτάκτου παρασκευῆς, εἶναι μέτρον τακτικῆς καὶ διαρκoῦς νομοθεσίας. Τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἔχει σημασίαν ὑπὸ μόνην τὴν στρατιωτικὴν ἐποψίν· ἔχει καὶ σημασίαν κοινωνικὴν μεγίστην.

Τοιαύτη εἶναι ἡ σημασία τοῦ νομοσχεδίου, ὥστε ὑπάρχουσι καὶ οἱ φρονούντες, ὅτι, ἐνεκα τοῦ ἐκτάκτου τῶν περιστάσεων, ἡ βουλὴ δὲν εἶναι εἰς θέσιν σήμερον, ἵνα προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ψήφισιν τοιοῦτου νομοσχεδίου μετὰ τῆς δευτέρας ἐπιμελείας, ἀποβροφάμενης τῆς προσοχῆς αὐτῆς εἰς ἄλλα ἔργα κατεπεύγοντα· φρονούσι πῖνες μάλιστα, ὅτι ὥσως ἡ ἐξέτασις συνάμα τῶν δύο στρατολογικῶν νομοσχεδίων, ἐκτάκτου καὶ τακτικοῦ, θέλει παραβλάψῃ καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο καὶ ὅτι ἡ τακτικὴ στρατιωτικὴ σύνταξις τῆς χώρας δὲν δύναται νὰ συμβαδίσῃ μετὰ τῆς ἐκτάκτου, ἀνευ ζημίας ἀμφοτέρων. Ἡ μετέδρασις ἀπὸ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ πρὸ ἑτῶν πολλῶν ὑφισταμένου εἰς ἕτερον ὅλος νέον εἶναι ἔργον δυσχερές, εἰς οὗ τὴν διεξαγωγὴν δύναται νὰ φέρωσι προσκόμματα τὰ ἐκτάκτα μέτρα, ἅτινα ἐπιβάλλουσιν αἱ σημεριναὶ περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ μετέδρασις ἀπὸ τοῦ ὑφισταμένου τακτικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ἡμῶν εἰς ἄλλον δύναται νὰ καταστήσῃ δυσχερεστέρα τὴν ἐκτέλεσιν στρατεύειν ἀφαιρούσα ἀπὸ αὐτῆς τὴν συνδρομήν· ἢν πρὸς ἐπιτελεῖσιν τῶν ἐκτάκτων μέτρων ἡρώδην νὰ παρὰσχῃ ὁ ὑφιστάμενος τακτικὸς ὀργανισμός, ἂν ἐξηκολούθει λειτουργίαν. Καὶ, ἀλλοῦς, ἂν ὁ στρατός ἡμῶν εἰς ὀργανισμὸν εὐρυμυόν, ἐς ὃ καὶ διάφορον τοῦ νέου συστήματος, ᾔθελον ὥσως συνταχθῇ μετὰ τῶν φρονούντων, ὅτι ὀφείλομεν νὰ μὴ ταράξωμεν αὐτὸν, διαρκουσῶν τῶν ἐκτάκτων παρασκευῶν. Ἀλλ' ὡς ἔχουσι τὰ τοῦ ἡμετέρου στρα-

τοῦ, νομίζω, ὅτι καὶ ἡ ἑκτακτος παρασκευὴ θὰ χωλαίνῃ, ἐνὸς δὲν ἔχῃ ὡς βάσιν βελτίονα τοῦ ὑπάρχοντος τακτικὸν ὁργανισμόν, διότι οὗτος, ὅπως ἔχει, οὐδεμίαν δύναται νὰ παράσῃ συνδρομὴν εἰς τὰς ἑκτάκτους παρασκευάς. Ἐβρίθῃ παρὰ πολλῶν, ὅτι λυσιστελής θὰ ἦτο πρὸς τὴν ἑκτακτον στρατιωτικὴν σύνταξιν τῆς χώρας ἡ αὐξήσις τοῦ ὑπάρχοντος στρατοῦ διὰ τῆς πληρώσεως τῶν στελεχῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ ἐπιτρεπομένου ἀριθμοῦ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος ὁργανισμοῦ. Ὁ τοιοῦτος συνδυασμὸς τῶν ἑκτάκτων μέτρων μετὰ τῶν τακτικῶν πολλὰ θὰ παρεῖχε πλεονεκτήματα ὑπὲρ τῆς ἑκτάκτου παρασκευῆς· ἀλλ' ὅπως ἔχουσι τὰ τοῦ στρατοῦ τώρα, δὲν παρέχει ὁ ὁργανισμὸς αὐτοῦ τὰ στοιχεῖα πρὸς τοιαύτην ἐνέργειαν καὶ, ἐφ' ὅσον θ' ἀναγκασθῶμεν νὰ στηριχθῶμεν ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ ἐκείνου ἐν τῇ ἑκτάκτῳ στρατείᾳ, τὰ ποτελέσματα πολὺ θ' ἀπολείπωνται τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Δέον ἄρα, χάριν καὶ αὐτῆς τῆς ἑκτάκτου παρασκευῆς τῆς χώρας, ν' ἀναδιοργανωθῇ ὁ στρατὸς, ἵνα ὁ νέος αὐτοῦ κανονικὸς ὁργανισμὸς χρησιμεύσῃ καὶ ἐν τῇ ἑκτάκτῳ ἐνέργειᾳ. Καὶ ἰδοὺ ἀμέσως ἐν αὐτῇ τῇ 2ῃ ἀρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου ὁργανισμοῦ τῶν κατὰ ξηρὰν δυνάμεων προσκόπτομεν εἰς τὰ μητρώα τὰ προσδιορίζοντα τοὺς ὑποχρέους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τὴν ἑκτακτον. Ὅταν συνταχθῶσι τὰ μητρώα τοῦ νέου περὶ στρατολογίας νόμου, ταῦτα θὰ χρησιμεύσωσι πρὸς τὴν ἑκτακτον στρατολογίαν· ὅ,τι δὲ ἀληθεύει περὶ τῶν μητρώων, ἀληθεύει καὶ περὶ πλείστων ἄλλων τῆς ἑκτάκτου παρασκευῆς, περὶ ὧν τὴν πραγματοποιήσιν προσκόπτομεν, μὴ δυνάμενοι νὰ προσφεύγωμεν ὡς πρὸς αὐτὴν εἰς τὸν τακτικὸν ὁργανισμόν τοῦ στρατοῦ. Ὁ τακτικὸς λοιπὸν ὁργανισμὸς τοῦ στρατοῦ εἶναι μέτρον κατεπειγουσῆς ἀνάγκης καὶ ὡς πρὸς αὐτὸν τὸν ἑκτακτον καὶ προσωρινὸν ὁργανισμόν· διότι τὸν ὁργανισμόν τοῦτον τὸν ἑκτακτον θέλομεν ψηφίσαι καὶ ἐφαρμόσει ἀμέσως καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν ἐπὶ τὴν ὁμαλὴν αὐτοῦ λειτουργίαν, ἐνὸς δὲν συμβαδίζει μετὰ τοῦ νέου κανονικοῦ ὁργανισμοῦ. Ὅθεν νομίζω, ὅτι αἱ συνεδριάσεις, τὰς ὁποίας ἀφιερῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἔργου τούτου τῆς κανονικῆς στρατολογίας, εἶναι συνεδριάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἔργου, τοῦ τῶν ἑκτάκτων παρασκευῶν. Ἀπεναντίας, ὁ σύνδεσμος τοῦ ἔργου τῆς τακτικῆς μετὰ τοῦ τῆς ἑκτάκτου παρασκευῆς ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν θεωροῦμεν τὰ τῆς ἑκτάκτου παρασκευῆς ὡς τι ἐπιπλόαιον, ὅτι, καίτοι ἀφορῶν εἰς μέτρα προσωρινά, ἐννοοῦμεν ὅμως νὰ ὦσι πραγματικά καὶ εὐρύθια, ὅτι δὲν ἔχομεν ἐπιθυμίαν νὰ παρουσιάσωμεν μεγάλους ἀριθμοὺς ἐπὶ τοῦ χάρτου, προδίδοντας διὰ τοῦ ὅγκου τὴν κενότητα αὐτῶν, ἀλλὰ θέλομεν νὰ συντάξωμεν ἐν ὅλοις ἀπάσας, ἀλλὰ μόνον τὰς δυνάμεις, τὰς ὁποίας δύναται νὰ προσφέρῃ ὁ τόπος, δυνάμεις ἀρτιμελεῖς καὶ ὧν ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὰ στρατιωτικὰ δὲν θὰ καταστρέψῃ τὴν παραγωγὴν τῆς χώρας, θέλομεν δὲ πρὸ πάντων τὰς δυνάμεις ταύτας νὰ συντάξωμεν ὅπως ἀρμόζει εἰς ἔθνος πεπολιτισμένον καὶ ἀξιοῦν ἵνα ἐκπροσωπῇ ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον τῆς Δύσεως.

Καὶ πρὶν ἢ εἰσελθῶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ στρατιωτικοῦ τούτου νομοσχεδίου, δι' οὗ προτιθέμεθα νὰ εἰσαγάγωμεν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν θεσμόν ξένον καὶ ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, νομίζω ὅτι ὑπάρχει ἕτερον ζήτημα ἀξίον τῆς μελέτης τῆς βουλῆς.

Δέον νὰ ἐξετάσῃ ἡ βουλὴ, ἐὰν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρέπει μόνον νὰ λάβωμεν τὰ νομοθετήματα, τὰ ὁποία ἀντιγράφωμεν, ἢ ἐὰν δὲν ἔχομεν ἀνάγκην καὶ ἄλλης συνδρομῆς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νομοθετημάτων τούτων· διότι εἶναι περιττὸν καὶ ἐπιβλαβὲς ἴσως νὰ εἰσάγονται τοιαῦτα νομοθετήματα, ὅταν δὲν λαμβάνηται πρόνοια περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν. Νομοθετήματα, ὅσον τὸ προκείμενον, δύναται τὸ πρῶτον νὰ ἐφαρμοσθῶσι μόνον ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ὀδηγίαν τῶν λαβόντων πέραν αὐτῶν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ. Ἡ ἱκανότης τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ εἶναι ἀναμφισβήτητος, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ ἔργα, ἅτινα ἐκτελοῦσι· προκείμενης ὅμως τῆς εἰσαγωγῆς συστήματος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ στρατὸς ἡμῶν δὲν ἐγυμνάσθη, φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ φέρωμεν ὡς δὴ γούρ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐφαρμογὴν τοὺς ἰδόντας αὐτὸ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ καὶ μετασχόντας αὐτῆς· θὰ ἐπιθύμουν μάλιστα νὰ ἐπέδιδον οὗτοι ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νομοθετημάτων διατάξεων, συμπράττοντες εἰς τοῦτο μετὰ τῶν ἡμετέρων ἀξιωματικῶν. Οἱ ἡμέτεροι ἀξιωματικοὶ γινώσκουσιν τὸν ἕνα τῶν παραγόντων, τὴν κατὰστασιν τῆς χώρας, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα αὐτῆς, διὰ δὲ τῶν κληρονομημένων δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν καλῶς καὶ τὸν ἕτερον τῶν παραγόντων, ἥτοι τὴν ἀληθὴ ἔννοιαν καὶ τὰ οὐσιώδη συστατικά τοῦ νέου θεσμοῦ, καὶ οὕτω διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς ἐργασίας δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ προδῶμεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν κανονισμῶν συμφώνων πρὸς τὴν φύσιν τοῦ θεσμοῦ καὶ πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν περιστάσεις. Οὕτως ἐνεργοῦντες δυνάμεθα νὰ καινοτομῶμεν, ἄνευ φόβου διαστροφῆς τῆς ἐννοίας τοῦ νομοθετήματος.

Εἶναι τὸ θέμα τοῦτο ἀξίον τῆς μερίμνης τοῦ κοινοβουλίου καὶ νο-

μίζω, ὅτι, ἂν ἡ βουλὴ ἐδείκνυτο εὐδιάθετος πρὸς ἀποδοχὴν τοιοῦτου μέτρου, ἤθελε διὰ τούτου περιποιήσῃ τιμὴν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ἔθνος, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει, διότι τιμᾷ τὰ ἔθνη καὶ ἀποδεικνύει αὐτὰ ἀνδρωθέντα ἢ ἀναγνώρισις τῶν ἐλλείψεων, τῶν μειονεκτημάτων αὐτῶν, καὶ πολὺ περισσότερον θέλει ἐπαινεθῇ τὸ ἔθνος ἢ ἐὰν ὁρῶν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ μετριοφρονεῖ ἀναγνωρίσῃ τὰς ἰδίας ἐλλείψεις καὶ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν, παρὰ ἐὰν ἐκ νηπιώδους φιλοτιμίας καὶ ἐπιδιώκον τὴν σκιὰν ἀντὶ τῶν πραγμάτων, νομίσῃ, ὅτι ἡ ὑπόληψις αὐτοῦ ὑπαγορεύει νὰ καλύψῃ τὰς ὑπαρχούσας ἐλλείψεις καὶ ἀφήσῃ τὰ πράγματα ὡς ἔχουσιν, εἰσάγον δὲ νόμους, πρὸς ὧν τὴν κατανόησιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαιτεῖται ξένη χειραγωγία, προτιμήσῃ τῆς χειραγωγίας ταύτης νὰ ἰδῇ τοὺς εἰσαγομένους θεσμοὺς ναυαγοῦντας.

Τὸ νομοσχέδιον, τὸ εἰσαχθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, διαφέρει ἐν πολλοῖς τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ εἰσήγαγε κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον. Τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο οὔτε γονεῖς γινώσκουσιν εἶχεν, οὔτε ἀναδόχους ἐν τῇ βουλῇ, διότι κατ' ἐντολὴν τῆς προκατόχου κυβερνήσεως εἶχε συνταχθῇ, ἀλλ' ἡ προκάτοχος κυβερνήσις δὲν εἶχε προφθάσει νὰ λάβῃ γνώσιν αὐτοῦ, ὅτε παρήτησε τὴν ἐξουσίαν· ἐγίνωσκε τὰς βάσεις, ἀλλ' ἡ διατύπωσις καὶ αἱ λεπτομέρειαι ἦσαν ἄγνωστοι εἰς αὐτήν· ἡ δὲ παρούσα κυβερνήσις, εἰσαγαγούσα εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον τὸ νομοσχέδιον, διετράνωσεν, ὅτι δὲν υἱοθετεῖ τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Νομοσχέδιον, εὐθὺς τὴν σημερινὴν κυβερνήσιν, εἶναι τὸ νομοσχέδιον τὸ κατὰ τὴν σύνοδον τὴν παρούσαν εἰσαχθὲν. Χρήσιμον δὲ νομίζω νὰ παραβάλω τὰς διατάξεις τῶν δύο τούτων νομοσχεδίων, ἰδίως διότι τὸ κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον ὑποβληθὲν εἰς τὴν βουλὴν εἶναι, ὡς πρὸς τὰς οὐσιώδεις διατάξεις, ὁ γαλλικὸς περὶ στρατολογίας νόμος, καὶ συμφέρει νὰ μάθωμεν κατὰ τί ἀπομακρυνόμεθα ἐν τῷ νέῳ σχέδιῳ ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ νόμου καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τοὺς λόγους, δι' οὓς ἀπομακρυνόμεθα.

Πρώτη διάταξις δοῦσα ἤδη ἀφορμὴν εἰς παραταταμένας συζητήσεις ἐντὸς τῆς Βουλῆς, περὶ ἣν ἐκαινοτόμησεν ἡ κυβερνήσις ἐν τῷ σχέδιῳ αὐτῆς, εἶναι ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν ἀπογραφὴν, ἐξ ἧς λαμβάνονται οἱ πεμπόμενοι εἰς διαθεσιμότητα ἄνδρες, ὡς πλεονάζοντες ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ. Κατὰ τὸ σχέδιον τῆς παρελθούσης συνόδου, ἦτοι κατὰ τὸν νόμον τὸν γαλλικόν, ὁ πλεονάζων ἀριθμὸς ἀπολύεται ἐκ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς, προσδιοριζομένης τῆς σειράς τῶν ἀπολυομένων διὰ τῆς πρὸ τῆς στρατεύσεως γενομένης κληρώσεως, ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ οὕτω λαχόντες τοῦ δικαιώματος τῆς διαθεσιμότητος εἰς ἐνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν πρὸς ἐκγύμνασιν. Τὸ παρὸν ὅμως νομοσχέδιον τῆς κυβερνήσεως ἀπολύει τοὺς πλεονάζοντας ἐκ τῆς παλαιότερας ἀπογραφῆς, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν οἱ πλεονάζοντες οὗτοι ἀποτελῶσι τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἵσταται διετὴς. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ γαλλικοῦ νόμου, ὅπερ παραδέχεται τὸ ἄλλο νομοσχέδιον, ὁ στρατὸς θὰ συνίσταται ἐξ ἀνδρῶν διανούντων ἄλλων μὲν τὸ τρίτον, ἄλλων δὲ τὸ δεύτερον καὶ ἄλλων τὸ πρῶτον τῆς ὑπηρεσίας ἔτος. Αἱ ἀναλογίαι ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ὁργανικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ἵνα ἀποφέρῃ τὸ σύστημα τὸς καρπούς αὐτοῦ, δέον ἢ δύναιμι αὕτη οὕτω νὰ ῥυθμισθῇ, ὥστε τὸ ἡμισυ τοῦ στρατοῦ νὰ συγκληθῇ ἐκ τριετῶν καὶ διετῶν κατ' ἰσομοιρίαν, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ ἐκ νεοσυλλέκτων. Σημειώσατε δὲ, ὅτι, λέγοντες τριετῆς καὶ διετῆς, δὲν ἐννοοῦμεν τοὺς συμπληρώσαντας τοιετὴ καὶ διετὴ ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ τοὺς διανούντας αὐτήν, ἐπομένως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς νεοσυλλέξεως ἐχομεν, κατὰ τὸ γαλλικὸν σύστημα, στρατιώτας νέους, μονετῆς καὶ διετῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ἔχομεν στρατιώτας νέους καὶ μονετῆς. Ἡ παράθεσις αὕτη καταδεικνύει τὰ πλεονεκτήματα τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου συστήματος, ἂν τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔχον πλεονεκτήματα. Τὸ πλεονέκτημα τοῦ πρώτου συστήματος εἶναι, ὅτι ὁ προσερχόμενος νεοσύλλεκτος πρὸς ἐκγύμνασιν εἰσέρχεται εἰς στρατὸν ἔχοντα πυρῆνα γεγυμνασμένον, καὶ ἐπομένως ἡ ἐκγύμνασις αὐτοῦ, γινόμενη ἐν τοιοῦτῳ σώματι, δύναται νὰ θεωρηθῇ σπουδαία, ἐνῶ, κατὰ τὸ ἄλλο σύστημα, ὁ στρατιώτης εἰσέρχεται εἰς σῶμα νεοσυλλέκτων, γυμνάζεται μετ' ἄλλων ἀγνοούντων τὰ τοῦ στρατιώτου ὡς καὶ αὐτὸς, ἢ γινωσκόντων αὐτὰ ὀλίγον αὐτοῦ βέλτιον, ἀφοῦ οἱ τῆς προγενεστερας ἀπογραφῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσι κατὰστάσαντες διὰ μονετοὺς ἐκγυμνάσεως ἡσυχημένοι στρατιῶται. Ἐχέμεν λοιπὸν κατὰ τὸ πρῶτον σύστημα τὸ ἑλκτωμα, ὅτι οἱ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς πεμπόμενοι εἰς διαθεσιμότητα ὑπηρετοῦν ἐπὶ ἐν ἔτος, ἀποτελοῦσι δὲ οὗτοι, κατὰ τὴν πρόθεσιν καὶ οἰκονομίαν τοῦ ὁργανικοῦ νόμου, τὸ ἡμισυ περὶ τοῦ ἐκάστης ἀπογραφῆς. Ἐχομεν λοιπὸν, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σύστημα, στρατὸν διανούντα κατὰ τὸ ἡμισυ τριετὴ ἠθελίαν καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ μονετῆ, κατὰ δὲ τὸ τοῦ ἐφετεριοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, στρατὸν διανούντα ἠθελίαν διετὴ ἢ καὶ ἑλκτω-

συνα, ἀφ' οὗ καὶ ὁ κύριος πρωθυπουργὸς σᾶς εἶπεν, ὅτι ὑπολογίζει κατὰ μέσον ὅρον τὴν ὑπηρεσίαν εἰς 18 μῆνας. Νομίζω ὅτι σκοπὸς, εἰς δὲ ἀφορὰ ἢ βουλήν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτῆς τῇ νέᾳ περὶ στρατολογίας, εἶναι ὁ καταρτισμὸς στρατοῦ σπουδαίως συντεταγμένου, ἀξίου τοῦ ὀνόματος καὶ στοιχεῖα ἰσχύος ἔχοντος τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἀσκήσιν. Ὁ σκοπὸς οὗτος μαρτυρεῖ, ὅτι τὸ πρῶτον σύστημα θέλει ἀσπασθῇ ἡ βουλή καὶ ὅτι δὲν θέλομεν ποτὲ παραδεχθῇ ἐν Ἑλλάδι ἰδέαν οὐδαμῶς ἄλλοθι ἀναγνωρισθεῖσαν, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ μορφωθῇ τέλειος στρατιώτης, ὅσον ἀπαιτεῖ αὐτὸν τὸ σύστημα, ὅπερ θέλομεν ἤδη νὰ εἰσάξωμεν, καὶ μάλιστα ὡς πρὸς τὰ τεχνικὰ ὅπλα, ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ τῶν τριῶν ἐτῶν. Δύναται ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους νὰ μορφωθῶσιν ἐφ' ἱκανὸν ἄνδρες, οἵτινες ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς ἐστίας τῶν νὰ θεωρῶνται χρήσιμοι πρὸς ὑπηρετίαν τῆς πατρίδος, ὡς ἔφεδροι, ἀλλὰ στρατὸς, μὴ περιέχων πυρρήνα ἀνδρῶν ὑπηρετησάντων πλέον τῆς διετίας, ἐν οὐδενὶ κράτει ἐθεωρήθη στρατὸς σπουδαῖος, καὶ διὰ τοῦτο ἔχομεν νομοθεσίας ξένας ἀπαιτούσας ὑπηρεσίαν μακροτέραν τῶν τριῶν ἐτῶν, οὐδεμίαν ὅμως ἐκ τῶν ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν ἀρχῶν τοῦ πρῶτου συστήματος γινώσκοντες στήριζον τὸ σύστημα εἰς ὑπηρεσίαν βραχυτέραν τῶν τριῶν ἐτῶν. Ὅσον δὲ καὶ ἂν ὑποθεθῇ, ὅτι δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ καινοτομήσωμεν πεποιθότες ἐπὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὰς στρατιωτικὰς ιδιότητας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν φρονῶ, ὅτι ὁρθῶς θὰ σκεφθῶμεν, ἂν στηρίχθωμεν ἐπὶ τῆς ιδέας, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κατὰ τοσοῦτον διαφέρει ἄλλων λαῶν, ὥστε νὰ δύνηται νὰ ἐκπεραιώσῃ τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ ἐκμάθησιν ταχύτερον τῶν λαῶν τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὴν βραχυρονιότεραν θητεῖαν. Οὐδὲ φρονῶ, ὅτι, εἰσάγοντες νομοθεσίαν, ἣν δὲν ἔγνωμεν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ καὶ ἣν γινώσκοντες μάλιστα θεωρητικῶς, θὰ ἐργασθῶμεν ἐμβριθῶς μεταβάλλοντες χάριν τῶν τοπικῶν περιστάσεων ἐπὶ τοσοῦτον τὰς διατάξεις αὐτῆς, ὥστε νὰ φαίνηται ἐκ πρώτης ὄψεως καταστρεφόμενη αὐτὴ ἡ θεμελιώδης ἔννοια τοῦ θεσμοῦ. Ἀλλὰ δὲν καινοτομεῖ κατὰ τοῦτο μόνον τὸ νομοσχέδιον περὶ τὰς ἀπασχολήσεις εἰς διαθεσιμότητα, καινοτομεῖ καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν πεμπομένων ἀνδρῶν εἰς τὰς ἐστίας τῶν ὡς διαθεσίμων· διότι, κατὰ μὲν τὸ περυσινὸν νομοσχέδιον, ἡ σειρά τῆς προτιμήσεως ὁρίζεται διὰ κλήρου, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ ἤδη ὑποστηρίζει ἡ κυβερνήσις, ἡ σειρά τῆς προτιμήσεως ἀφίπνεται εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ὁχι. Διαίρουμεν τὸν στρατὸν εἰς δύο μερίδας, καὶ ἐκάστην τούτων στέλλομεν εἰς τὰς ἐστίας τῶν οὐχὶ αὐθαίρετως.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. Ἀλλ' ἂν ὁ ἀριθμὸς δὲν φθάνῃ μέχρι τοῦ τελευταίου ὁρίου ἐκάστης μερίδος, πῶς θέλετε προβῇ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς σειράς ἐντὸς τῆς μερίδος; Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ περυσινοῦ νομοσχεδίου, προσδιορίζονται οἱ διαθέσιμοι διὰ τῆς κληρώσεως, κατὰ δὲ τὸ ὑμέτερον ἀφίπνεται ἡ ἐκλογὴ εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς· τοῦτο τοῦλάχιστον ὑποθέτω, διότι οὐδεὶς γίνεται λόγος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ τοῦ τρόπου τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς· σειράς τῶν πεμπομένων εἰς διαθεσιμότητα. Ὡς πρὸς τὴν κλήρωσιν, ἐρρήθη παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Πατρῶν, ὅτι θὰ ᾗτο προτιμότερα ἡ ἀλφαβητικὴ τάξις. Δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θὰ γίνεταί ὁ ἐκ τῶν προτέρων ὁρισμὸς τῆς σειράς, ἀλλ' ἂν θὰ ἔχωμεν σειράν προτιμήσεως ἐκ τῶν προτέρων ὁρισμένην, ἢ ἂν ἡ προτιμῆσις θὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀποφάσεως προσώπων. Τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν δὲν ἀποκρούω, ἂν καὶ ἄδικον φαίνεται ὁ ἔχων ἀρκτικὸν τὸν ὀνόματος στοιχεῖον ἐκ τῶν τελευταίων γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου νὰ ᾖναι πάντοτε ἐν τῇ σειράς. Νομίζω, ὅτι δύναται καὶ ἡ σειρά τῶν στοιχείων νὰ κανονίζηται ἐτήσιως διὰ κληρώσεως ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, γινομένης δι' ὅλον τὸ κράτος. Ἀλλὰ ταῦτα εἶναι λεπτομέρειαι, ἡ δὲ διαφορά τῶν συστημάτων εἶναι, ὅτι, κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὸ ὑπουργικόν, ἐπιτρέπεται εἰς πρόσωπα, εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς, ἡ ἀπόφασις περὶ τῆς προτεραιότητος, ἐνῶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς πρόσωπα κατὰ τὸ ἄλλο νομοσχέδιον.

Ἄν ζητήσωμεν ν' ἀνεύρωμεν τοὺς λόγους, δι' οὓς μετέβαλεν ἡ κυβερνήσις ὡς πρὸς τοῦτο τὸ παλαιότερον νομοσχέδιον, οὐδένα δύναμεθα νὰ διαγνώσωμεν σχετιζόμενον πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὰς ιδιότητας, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Παρ' οὐδεμιᾷ ἄλλῃ ἐπικρατεῖα εὐρίσκειται διάταξιν, ὅσα ἡ ἐν τῷ ὑπουργικῷ νομοσχεδίῳ πανταχοῦ ἰσχύει ἡ κληρώσις. Διατί ἐν Ἑλλάδι τὴν καταργούμεν; Ἐὰρ διότι ἔχομεν πεποιθήσιν, ἣν ἄλλα ἔθνη δὲν ἔχουσιν; ἐπὶ τὸ ἀπροσωπώλητον τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν; Ἐὰρ διότι ἔχομεν τὴν βεβαιότητα, ὅτι οἱ προϊστάμενοι τῶν προϊσταμένων θὰ ἀπέχωνται ἀπὸ πάσης παρεμβάσεως εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ὥστε ὅ,τι ἐν Πρωσσίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἐθεωρήθη ἐπικίνδυνον, εἶναι ἐνταῦθα ἀκίνδυνον; Νομίζω, ὅτι, ὅσον ἂν ἔχωμεν πατριωτικὸν ἔγλωσσον, δὲν ἐπιχειροῦμεν νὰ ἰσχυρισθῶμεν τοιαῦτα. Ἀπ' ἐναντίας νομίζω, ὅτι ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πάσῃ

μετριοφροσύνῃ, ὅτι, ἂν ἀπαιτῶνται ἐγγυήσεις, ἀπαιτοῦνται μᾶλλον ἐνταῦθα ἢ ἄλλαχοῦ, καὶ ἂν ἀλλαχοῦ ἐθεωρήθη ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἡ ἐγγυήσις τῆς κληρώσεως, ἐνταῦθα ἀπαιτεῖται ἐπιτακτικώτερον. Ὅθεν, καὶ ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ταύτην διάταξιν φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ περυσινοῦ νομοσχεδίου.

Ἐτέρα διαφορά σπουδαία μεταξὺ τοῦ νεωτέρου καὶ τοῦ παλαιότερου νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀφορῶσα εἰς τὰς ἀπαλλαγὰς ἀπὸ τῆς ἐνεργοῦς ὑπηρεσίας, καὶ παραδόξως βλέπω τὸ νεώτερον νομοσχέδιον ἐλαττοῦν κατὰ πολὺ τὰς ἀναγεγραμμένας ἐν τῷ προγενεστέρῳ νομοσχεδίῳ περιπτώσεις ἀπαλλαγῆς καὶ περιορίζον αὐτὰς εἰς μίαν. Κατὰ τὸ νεώτερον νομοσχέδιον, περιπτώσεις ἐξαιρέσεως εἶναι, ὡς καὶ ἐν τῷ παλαιότερῳ νομοσχεδίῳ, ἡ ἔνεκα φυσικῆς ἢ διανοητικῆς βλάβης ἀνικανότης, μόνη δὲ περίπτωσις ἀπαλλαγῆς, ἡ κατάσταση τοῦ μεγαλειτέρου ὄρφανου ἐκ πατρὸς, τοῦ διαχειριζομένου τὴν πατρικὴν περιουσίαν καὶ συντηροῦντος τὴν ὀρφανικὴν οἰκονομίαν. Τὸ δ' ἕτερον νομοσχέδιον παραδέχεται ὅλας τὰς διὰ τοῦ γαλλικοῦ νόμου καθιερούμενας περιπτώσεις ἀπαλλαγῆς. Ὅποιος λόγος δύναται νὰ μᾶς παρακινήσῃ, ἵνα περιορίσωμεν ἐν Ἑλλάδι τὰς περιπτώσεις ἀπαλλαγῆς τοῦ γαλλικοῦ νόμου, τὰς ὁποίας καθιεροῦσι οἱ στρατιωτικοὶ νόμοι τῶν ἄλλων ἐθνῶν; Μήπως αἱ οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι ἐνταῦθα εἶναι μικρότεραι παρὰ εἰς τὰ ἄλλα κράτη; μήπως ἐνταῦθα ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ὀλιγώτερον ἢ ἄλλαχοῦ ζημιοῖ τὸν καλούμενον εἰς αὐτήν, τὴν οἰκονομίαν αὐτοῦ, αὐτὴν τὴν κοινωνίαν; Ἀπ' ἐναντίας νομίζω, ὅτι τὸ ἀρτίγενές τοῦ κράτους ἡμῶν καθιστᾷ ἀναγκαιοτέρους εἰς τὰς οἰκονομίας αὐτῶν τοὺς ἀρχηγούς τῶν οἰκονομιῶν, ἡ γεωργία καὶ ἡ βιομηχανία πλείοτερον παρ' ἡμῖν αἰσθάνεται τὴν ἑλλειψιν χειρῶν, παρὰ εἰς ἄλλα κράτη, ἔχοντα πολλὰν αἰώνιον ἀποκατάστασιν.

Ἄν ὑπάρχῃ ἀνάγκη καινοτομίας, ταύτην ἔπρεπε νὰ φέρωμεν κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, δεικνύμενοι ἐλευθεριώτεροι. Εἰσάγομεν νομοθετικὰ ἐπιβάρυνον εἰς τὸν λαὸν ὑποχρεώσεις λίαν βαρεῖας καὶ ἵνα κατορθώσωμεν ὅπως γίνῃ ἀλήθεια τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, οὐ μόνον ὀφείλομεν νὰ μὴ ἐπαυξήσωμεν τὴν αὐστηρότητα τῶν διατάξεων, ἀλλ' ἵνα ἰσχύουσι παρὰ ταῖς ἐπικρατεῖαις, ἐνθα τὸ σύστημα διεμορφώθη ὑπὸ τὴν ἐπαχθεστέραν αὐτοῦ μορφήν, ἀλλ' ἐκλέγοντες τὰς ἐπιεικέστερας τῶν ἀλλαχού ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὀφείλομεν νὰ φανῶμεν ἐπὶ ἐπιεικέστεροι. Εἶναι δὲ τοῦτο δίκαιον, καὶ προτιμότερον νόμος ἐπιεικῆς, ἀλλ' ἐφαρμοζόμενος, νόμου αὐστηροῦ χαλαρῶς ἢ οὐδαμῶς ἐφαρμοζόμενος. Προτείνω λοιπὸν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ παλαιότερου νομοσχεδίου καὶ νὰ κανονίσωμεν τὰς περιπτώσεις τῆς ἀπαλλαγῆς οὕτως εὐρείας, ὥστε νὰ καλῶνται εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατὸν μόνον οἱ δυνάμενοι νὰ ὑπηρετήσωσιν ἄνευ καταστροφῆς τῶν οἰκονομιῶν τῶν.

Ἐτέρα διαφορά σπουδαία μεταξὺ τοῦ περυσινοῦ καὶ τοῦ ὑπὸ ζητήσιν νομοσχεδίου εἶναι αἱ περὶ ἐθελουσίας ἐπὶ ἐν ἔτος κατατάξεως ἐν τῷ στρατῷ διατάξεις τοῦ προγενεστέρου. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐκείνο, μεγάλη παρέχεται εὐκολία εἰς τοὺς προσφερομένους νὰ καταταχθῶσιν ἐθελουσίως ἐν τῷ στρατῷ, ὅταν οὗτοι ἀναλαμβάνουσιν ἀπάσας τὰς δαπάνας τῆς ἐν τῷ στρατῷ συντηρήσεως αὐτῶν. Ἡ ἐθελουσία αὕτη κατάταξις, ἀντὶ τριετούς, εἶναι μονοετής, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἀντάλλαγμα τῆς ἐκούσας προσφοράς. Ἡ δὲ ὠφέλεια τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι μόνον χρηματικὴ. Λίαν σπουδαία εἶναι αὕτη, εἰσαγομένη συστήματος, ὅπερ κατὰ ἐκατομμύρια θὰ αὐξήσῃ τὰ παρόντα ἔξοδα τοῦ κράτους, ἀλλὰ σπουδαιότερα εἶναι εἰς τὴν ὠφέλειαν ἡ προσερχομένη ἐκ τῆς ἀποδόσεως εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν, τὸ ἐμπόριον, τὰ γράμματα, ἡ τὰς ἐπιστήμας προσώπων, ἅτινα ὑποχρεούμενα εἰς τρίτη ἀπασχόλησιν ἀπὸ τοῦ ἔργου αὐτῶν πρὸς ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ, δύναται πολλὰκις οὐ μόνον ἐν τῷ παρόντι νὰ ζήμωθῶσιν, ἀλλὰ νὰ καταστρέψωσι καὶ τὸ μέλλον τῶν. Εἰς τοῦτους ἐπιτρέπεται ἡ ἐκούσια προσέλευσις εἰς τὸν στρατὸν, ἵνα ὑπηρετήσωσιν ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἐν ἔτος, ἢ τοὶ ἐπὶ χρόνον, ὅστις, ἐνῶ δὲν διακόπτει ἐφ' ἱκανὸν τὰς ἀπασχολήσεις τῶν ἐθελοντῶν, ἵνα ἐπηρεάσῃ τὸ μέλλον, εἶναι ὅμως ἀποκρῶν. ἵνα μορφωθῇ αὐτοὺς ὡς ἐφ' ἑδρούς γυμνάζεται ὁ ἐθελοντής, ἐφ' ὅσον χρόνον καὶ ὁ νεοσύλλεκτος ὁ πεμπομένος εἰς διαθεσιμότητα, ὡς ἐκ τῆς συνήθους δὲ μορφώσεως τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνήκοντων ἀνδρῶν, ἡ στρατιωτικὴ αὐτῶν παιδείσις εἶναι ταχυτάτη. Ἀποτελοῦσιν ἄρα κοινωνικὴν ἀνάγκην αἱ περὶ τούτου διατάξεις, ἡ δ' ἑλλείψις πάσης αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μετ' ἐστέρῃ τοῦ μέσου νὰ ἐνηθῶσιν, διὰ τίνα λόγον διατάξεις, ὑπάρχουσαι εἰς τοὺς στρατολογικοὺς νόμους ἀπάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἀποδεχθέντων τὸ σύστημα τῆς πανδημοῦ ὑποχρεωτικῆς στρατεύσεως, διεγράψαν παρ' ἡμῖν, ἀφ' οὗ αἱ διατάξεις αὐταὶ φέρουσι καὶ ἑτέραν εὐκολίαν, ὅτι ἐπιτρέπουσι τὴν ἀποστολὴν εἰς διαθεσιμότητα μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ τῶν ἐπὶ τριετίαν ὑποχρέων. Προτείνω λοιπὸν, ὅπως ἐκφράσῃ γνώμην ἡ βουλή ὑπὲρ τῆς ἐθελουσίας ἐπὶ ἐν ἔτος κατατάξεως καὶ περιληφθῶσιν ἐν τῷ

νομοσχεδίων αὐτῶν διαγραφῆσαι διατάξεις τοῦ παλαιότερου νόμου, ἀφοῦ ἐπιθεωρηθῶσι καὶ τροποποιηθῶσιν, ἂν θεωρηθῇ ἀναγκαῖον, ἐν τοῖς καθέκαστον.

Τὴν ἐθελουσίαν κατὰ τὰς ἐννεὺ ὥρων ἀποδέχεται κατ' ἀρχὴν ἡ κυβερνήσις ἐν τῷ νέῳ σχεδίῳ, ὅπως εἶχεν ἀποδεχθῇ αὐτὴν καὶ τὸ παλαιὸν νομοσχέδιον, ἀλλ' ἐν ταῖς διατάξεσιν ὑπάρχει διαφορὰ, διότι, ἐνῶ τὸ περυσινὸν νομοσχέδιον ἐπιτρέπει τὴν ἐθελουσίαν κατὰ τὰς ἐννεὺ ὥρων καὶ πρὸ τῆς ἡλικίας τῆς ὑποχρεωτικῆς κατατάξεως, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 18 ἐτῶν, ὅταν ὁ προσφερόμενος εἰς ἐθελουσίαν κατὰ τὰς ἐννεὺ ὥρων ἀποδεκνύη, ὅτι ἔχει τὰ σωματικὰ καὶ διανοητικὰ πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην προσόντα, ἐν τῷ νέῳ νομοσχεδίῳ ἡ διάταξις αὕτη διεγράφη, ἀδελφὸς δὲ ὁ λόγος. Παράδοξον δὲ τι παρουσιάζει τὸ νέον νομοσχέδιον ὡς πρὸς τὸν ἐθελουσίως κατατασσόμενον. Ἐχει οὗτος θητεῖαν διετῆ, παρακαλῶ δὲ τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τὸν κ. πρωθυπουργὸν νὰ ἐξηγήσωσι διατὶ ἡ διαφορὰ αὕτη μεταξὺ τοῦ ἐννεὺ ὥρων ἐθελουσίως κατατασσόμενου καὶ τοῦ καλουμένου ὑποχρεωτικῶς. Νομίζω, ὅτι γινώσκω τὸν λόγον. Ἀρχικῶς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐτροποποίησε τὸ παλαιότερον, ἀντικαθιστῶν εἰς τὴν τριετῆ ὑπηρεσίαν, ὑπηρεσίαν διετῆ, ἀλλ' ἔπειτα θεωρήθη παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ὅτι δὲν εἶναι πρέπον νὰ παραδῇ εἰς τὴν δημοσιότητα σχέδιον νόμου κανονίζοντος στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν διετῆ, διότι κρατὸς τοιοῦτος κινδυνεύει νὰ μὴ θεωρηθῇ σπουδαῖος. Ἀνεγράφη ἄρα ἐν ἄρθρῳ 48 ἡ ὑποχρέωσις ὡς τριετής, ἀλλ' ἐπενοήθη συνάμα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 52 περὶ ἀπολύσεως τῶν τῆς παλαιότερας ἀπογραφῆς καὶ οὕτω κατέστη πρᾶγματι ἡ θητεῖα διετῆς ἢ μᾶλλον 18 μηνῶν. Ἀλλ' ἐνῶ ἀνεγράφη τὸ τριετὲς τῆς ὑπηρεσίας ἐν ἄρθρῳ 48, ἡμέλεισεν ὁ συντάξας τὸ νομοσχέδιον ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν λέξιν τριετῆς ἀντὶ τῆς λέξεως διετῆς, ὅπου ἄλλοθι εὗρίσκετο, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἑτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 48 ἀναγινώσκουμεν τὰ ἑξῆς: «ὁ ἐνεργὸς στρατὸς ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν νέων τῶν κριθέντων ἱκανῶν διὰ τινὰ ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, ἀνηκόντων δ' εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν δ' ὅ οὗ τελευταίων ἐτῶν».

Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην, δύο ἔχετε ἀπογραφὰς ἐν νομοσχεδίῳ ἀναγράφοντι τὴν ὑποχρέωσιν τριετοῦς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ δὲν ἐπιμένω εἰς τοῦτο, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι καὶ τὰ τῶν δύο ἀπογραφῶν, ὅπως καὶ τὰ τῆς τριετοῦς ὑπηρεσίας τῶν ἐθελοντῶν, εἶναι παραδόξαι. Ἡ ἑτέρα ὅμως διάταξις, καθ' ἣν ἡ ἐθελουσία κατὰ τὰς ἐννεὺ ὥρων ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τοὺς 18 εἰσ, εἶναι διάταξις οὐσιώδης καὶ περὶ ταύτης ἐπίσης προτείνω, ὅτι καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Ἐν συνόλῳ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι πολὺ κατώτερον τοῦ προγενεστέρου, διότι, ὅπουδῆποτε παρατηρεῖται διαφορὰ, ἡ διαφορὰ αὕτη ἀντὶ νὰ ὑπαγορεύηται ὑπὸ τοῦ μόνου λόγου, ὅστις ἤθελε τὴν δικαιολογήσει, τουτέστιν ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς χώρας καὶ ἐκ τῶν ἡθῶν καὶ τῶν ἠθικῶν τῶν Ἑλλήνων, ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς ὑπαγορεύσεις αὐτῶν. Περὶ τινὰ μάλιστα ἀφορῶντα εἰς τὴν διαδικασίαν, αἱ ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις τείνουσιν εἰς τὴν ὑπαγωγὴν αὐτῆς εἰς τὰς τοπικὰς ἐπιτροπὰς καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν. Βλέπω π. χ. ἐν διατάξει τινὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσωπικῆς ἐξετάσεως τῶν στρατευσίων ὑπὸ τοῦ στρατολογικοῦ συμβουλίου πρὸς θεώρησιν τῆς ἀνικανότητος, ὅτι ἔνεκα βαρέας ἀσθενείας, πιστοποιουμένης ὑπὸ τοῦ δημάρχου ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην, ἐπιτρέπεται ἡ ἐξέτασις ἐπιτοπίως. ὅταν ὅμως τοῦτο ἐπιτρέπεται, ἅπαντα ἡ ἄλλη πρόνοια περὶ συστάσεως στρατολογικοῦ συμβουλίου εἶναι ματαία, διότι κανὼν θὰ καταστῇ ἡ ἐπιτοπίως ἐξέτασις. Ὡς πρὸς τὰ τῆς ἀπογραφῆς ἐπίσης βλέπω, ὅτι, ὅπου ἐπηνέχθη μεταβολὴ εἰς τὸ παλαιὸν νομοσχέδιον, σκοπὸν προέθετο τὴν μεταβίβασιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς δικαιωμάτων, ἅτινα, κατὰ τὸ ἄλλο νομοσχέδιον, ἀνήκον εἰς ἄλλας ἀρχὰς, παρεχούσας πλειοτέρας ἐγγυήσεις ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τοῦλάχιστον τὰ τοπικά. Μόνη ἴσως διάταξις, ἐν τῷ νέῳ νομοσχεδίῳ, προσθέτουσα χρήσιμόν τι εἰς τὰς τοῦ παλαιότερου διατάξεις, εἶναι ἡ περὶ κατάρτισιμος «μητρῶος τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων» ἀλλὰ καὶ αὕτη εἶναι οὕτω πως συντεταγμένη, ὥστε καταντᾷ ἄχρηστος, διότι μόνον περὶ τοῦ ἐφάπαξ κατάρτισιμος τοῦ μητρῶος λαμβάνεται πρόνοια, ἐνῶ ἡ κυριώτερα ἐξ αὐτοῦ ὠφέλεια θὰ ἦτο ἡ διὰ τῆς ἐτησίως ἐγγραφῆς τῶν γεννημένων ἀρρένων, καὶ τῶν ἀποκτώντων διὰ τῆς πολιτογραφίας τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν, τῆς διαγραφῆς δὲ τῶν ἀποβιόντων ἀναπλήρωσις τῆς ἐλλείψεως τακτικῶν ἡλιαρχικῶν βιβλίων. Συμπέρασμα τῶν παρατηρήσεών μου εἶναι, ὅτι δεόν νὰ ληθῇ ὡς βάσις τῶν σκέψεων τῆς βουλῆς τὸ ἕτερον νομοσχέδιον, ἡ δὲ βουλὴ νὰ ἐκφρασθῇ ἐπὶ τῶν διαφορῶν τροπολογιών κατ' ἀρχὴν, μὴ διατυπώσας αὐτὰς εἰς ἄρθρα, ὅπως ἡ διατύπωσις καὶ ἡ συναρμολόγησις τῶν διατάξεων γίνῃ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, καὶ προσαχθῇ εἰς τὴν βουλὴν κατηρητοσμένον τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς πρὸ τῆς δευτέρας ἢ τρίτης ἀναγνώσεως, ἵνα τότε προδῶμεν εἰς τὴν καθ' ἑαυτὴν ἐξέτασιν καὶ ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου συμφώνως πρὸς τὸν ἀνονισμὸν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ο κ. Γ. Κολᾶς λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὰς ἀνωτέρας κοινωνικὰς τάξεις τῆς πρωτευούσης αἰτίνες εὐηρεστήθησαν νὰ τιμήσωσιν αὐτὸν διὰ παραγγελιών των, ὅτι, ἐπιθυμῶν νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὰς εὐκολίαν τινὰ, ἀνοίγει ἐν Ἀθήναις Ἐξάρτημα τοῦ ἐν Πειραιεὶ καταστήματος αὐτοῦ, τρέφων οὕτω τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπολαύων τῆς αὐτῆς προστασίας καὶ εὐνοίας τῶν πελατῶν του.

Mr C. G. Kolas begs to inform the nobility and gentry of the Metropolis that, with the object of offering them facilitations and thus deserve a continuation of their high support, he has established at Athens a branch depot of the one already known in the Piraeus.

(Α' 450—δ')

ΕΚΚΟΚΙΣΤΗΡΙΟΝ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ.

Ἰδρύσαντες ἐκκοκιστικὸν τμήμα βάμβακος ἐν τῷ ἀτμοκίνητῳ βιομηχανικῷ καταστήματί μας ἐν Πάτραις, καὶ ἐφοδιάσαντες αὐτὸ ἐσχάτως διὰ μηχανῶν τοῦ νεωτέρου καὶ τελειότερου Ἀμερικανικοῦ συστήματος, γνωστοποιούμεν πρὸς τοὺς καλλιεργητὰς βάμβακος, καὶ ἐμπόρους τοιοῦτου ἀκαθάριστου, κατὰ τὴν περιφέρειαν Πατρῶν καὶ τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος ἐν γένει, ὅτι ἀναλαμβάνομεν ἐπὶ ὀρισμένη ἀμοιβὴ τὴν ἐκκόκισιν βάμβακος πάσης ποιότητος καὶ ποσότητος διὰ λογαριασμὸν τρίτων, καὶ ἐπίσης ἀγοράζομεν τοιοῦτον ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῆς ποιότητός του.

ΚΟΚΚΟΣ καὶ ΤΡΙΑΝΘΗΣ.

(Β', 19—α').

Εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ ἀριθ. 180 κατάστημα τοῦ Σπαγοπούλου πωλεῖται τὸ παρὰ πολλῶν δοκιμασθῆναι *Haar Elixir*, ἔχον τὴν ιδιότητα νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀλλοιωθεῖσαν κόμην εἰς τὴν φυσικὴν τῆς κατάστασιν ἀνευ οὐδεμιᾶς βλάβης τῶν τριχῶν, συνιστᾶται δὲ καὶ ὡς ἀλάνθαστον καταστροφικὸν τῆς πιτυρίδος.

Παρὰ τῷ ἰδίῳ καταστήματι πωλοῦνται καὶ ἀρώματα παντὸς εἶδους, ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων οἰκῶν τῶν Παρισίων.

[Β'. 18—6]

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.—La Juive.

Σειρά Θεωρεῶν Α'.

θέλει διαρκέσει ἢ εἰς ἐκτάκτως ἰσθμῆος τιμὰς πώλησις λιθοῦ ὡς πέπλα, χειρομάκτρων, ρινομάκτρων, ἀσπρορροῦχων τραπέζης, ἐτοίμων χρυακίων λιθοστολῶν καὶ βλοκλήρων ἀρκεῶν ἐν τῇ καταστάσει τοῦ κ.

MARPIKIOR' BAIER EK BIENNIE

*Er δὲ Ἑρμοῦ ἀριθ. 246.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ ταχυτέρας πωλήσεως τοῦ τελευταίου ὑπολείμματος τῶν ἐνταῦθα μετακομισθέντων ἐμπορευμάτων μου, ἄτινα, ἀναγκάζομενος διὰ σπουδαίας ὑποθέσεως μου νὰ ἐπανακάμψω τὸ ταχύτερον εἰς Βιέννην, δὲν δύναμαι νὰ μεταφέρω πάλιν ὡς ἐκ τῶν μεγάλων ναύλων καὶ τελωνειακῶν τελῶν, ἀγγέλω εἰς τὸ κοινόν, ὅτι θέλω πωλήσει αὐτὰ κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας συγκαταβατικὰς τιμὰς.

Ἰδίως ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπὶ 150 τοπίων λεπτोटέτου καὶ ἀ. ποιότη-
τος Ὀλλανδικοῦ λινού καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀσπρορρούχων τραπέζης
διὰ 6, 12 καὶ 24 ἄτομα, ἅτινα ἀπὸ σήμερον θέλω πωλῆσαι.

κατὰ ἕτερα 35 0) εὐθηνότερα

Ἡ μικροτέρα ἀπόπειρα τοῦ κοινοῦ θέλει πείσει αὐτὸ, ὅτι οὐδέποτε ἐπαρουσιάσθη οὔτε θέλει παρουσιάσθῃ ἑτέρα εὐκαιρία πρὸς εὐθηνωτέραν ἀγορὰν τόσῃ γνησίῳ καὶ καλῶν ἀσπρορροῦχων.

ΤΙΜΑΙ ΣΤΑΘΕΡΑΙ ΚΑΙ ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ

ΤΙΜΑΙΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ

Ρινόμακτρα με κεχρωσμένον περιθώριον	η	δωδεκάς	φράγκα	3,50.
» ἐκτάκτως ἐκλεκτά ἐκ γνήσιου λινού	»	»	»	4,50,5.6,8,10,12 μέχρι 30.
Τραπεζομάνδουλα κεχρωσμένα		ἑκαστον	»	2.
» λευκά ἐκ γνήσιου λινού διὰ 6 άτομα	»	»	»	4,6,8 μέχρι 15.
Κεϊρόμακτρα τραπέζης (Serviettes) ἐκ γνήσιου λινού	η	δωδεκάς	»	8,12,15,20.
Ὅμοια διὰ τέϊον (Dessert Serv.)	»	»	»	6,8,10,12.
Κεϊρόμακτρα (προσόψια)	»	»	»	12,16,20 μέχρι 36.
Garnitures, συνιστάμεναι ἐξ ἐνός τραπεζομανδύλου μετὰ 6 ὁμοίων χειρο- μάκτρων τραπέζης ἐκ γνήσιου λινού.			»	16,20,25,30 μέχρι 45.
Διὰ 12 άτομα				ἡ ἀπλοῦς
Γνήσιον κινὸν ἀρίστης ποιότητος διὰ 6 ὑπακάμ. ἐκ πηγ.	25	καὶ 30,	τὸ τόπι	»
» » καλῆς » » 6 συνδόνας » »	42	»	»	»
» » ἐκλεκτῆς » » χειροῦφαντον » »	60	»	»	»
» » πρωτίστης » » Ὀλλανδ. καὶ Βατίστα »	60	»	»	»
				60,65,70 μέχρι 250.

Λινόν διά Σινδόνας άνευ ραφής 2 1/2 και 3 πήχ. πλάτους, ύφασμα
Piqué θερινά έφαπλώματα, μεταξωται Garnitures Τραπεζής, σχετικώς εύθηνότερα

ΤΙΜΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΛΙΝΟΣΤΟΛΩΝ

Νυκτεριναί εσθήτες (Camisoles)	ἐκ τοῦ καλλιτέρου υφάσματος ἀπλὰι	ἐκάστη φράγκα 3.
»	ἐκ πρώτης ποιότητος » χειροκέντηται »	» » 5,6,8,10,15,20.
Περσεκέλιδες κυριῶν ἐκ τοῦ καλλιτέρου »	» » » » »	» » 3,4.
» » » πρώτης ποιότητος » » » » »	» » » » »	» » 5,6,8,10.
Ἐσωφόρια » » καλλιτέρου » » » » »	» » » » »	» » 6,8.
» » πρώτης ποιότητος, με κεντήματα καὶ οὐρὰν (en traine) » » » » »	» » » » »	» » 10,14,16, μέχρι 30.
Υποκάμιστα » ἑρραμένα ἐκ τοῦ καλλιτέρου βαμβακεροῦ υφάσμ. » » » » »	» » » » »	» » 4,5,6.
» » πρώτης ποιότητος με κεντήματα » » » » »	» » » » »	» » 6,8,10,12.
» » ἐκ τῆς καλλιτέρας ποιότητος γνησίον λινού » » » » »	» » » » »	» » 8,10,12,16.
» » πρώτης ποιότητος γνησίον λινού Βασιλέως με τὰ λεπτό- » » » » »	» » » » »	» » 10,14,16,20 μέχρι 30.
» » πτωτέρα κεντήματα » » » » »	» » » » »	» » 10,14,16,20 μέχρι 30.

Τὰ ἐκλεκτότερα καὶ τοῦ νεωτάτου συρμού πρῶτὰ ἐνδύματα, *Négligée*
ἐπάνωφ. τοῦ κτενίσματος

Ἀφίεται εἰς τοὺς ἀγοράζοντας ἐμπορεύματα ἀλλὰ τῶν 250 σχετικῶς εὐθηνότερα
σημειωθεῖσαι εὐθηνὰ τιμὰς ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΚΗΤΩΣΙΣ. ἀφ' ὧν ὅλας τὰς ἐντάλλει

Τὸ κατάστημα κεῖται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμού ἀριθ. 243 ἀπέναντι τοῦ χρυσο-
χοείου τοῦ κ. Στεφάνου.